ONDŘEJ NEFF

Zepelín na Měsíci

PLUS

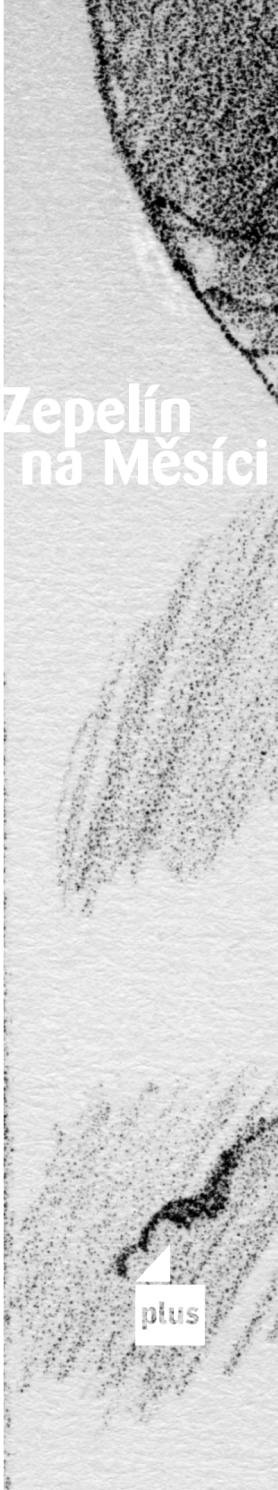
Zepelín
na Měsíci
plus

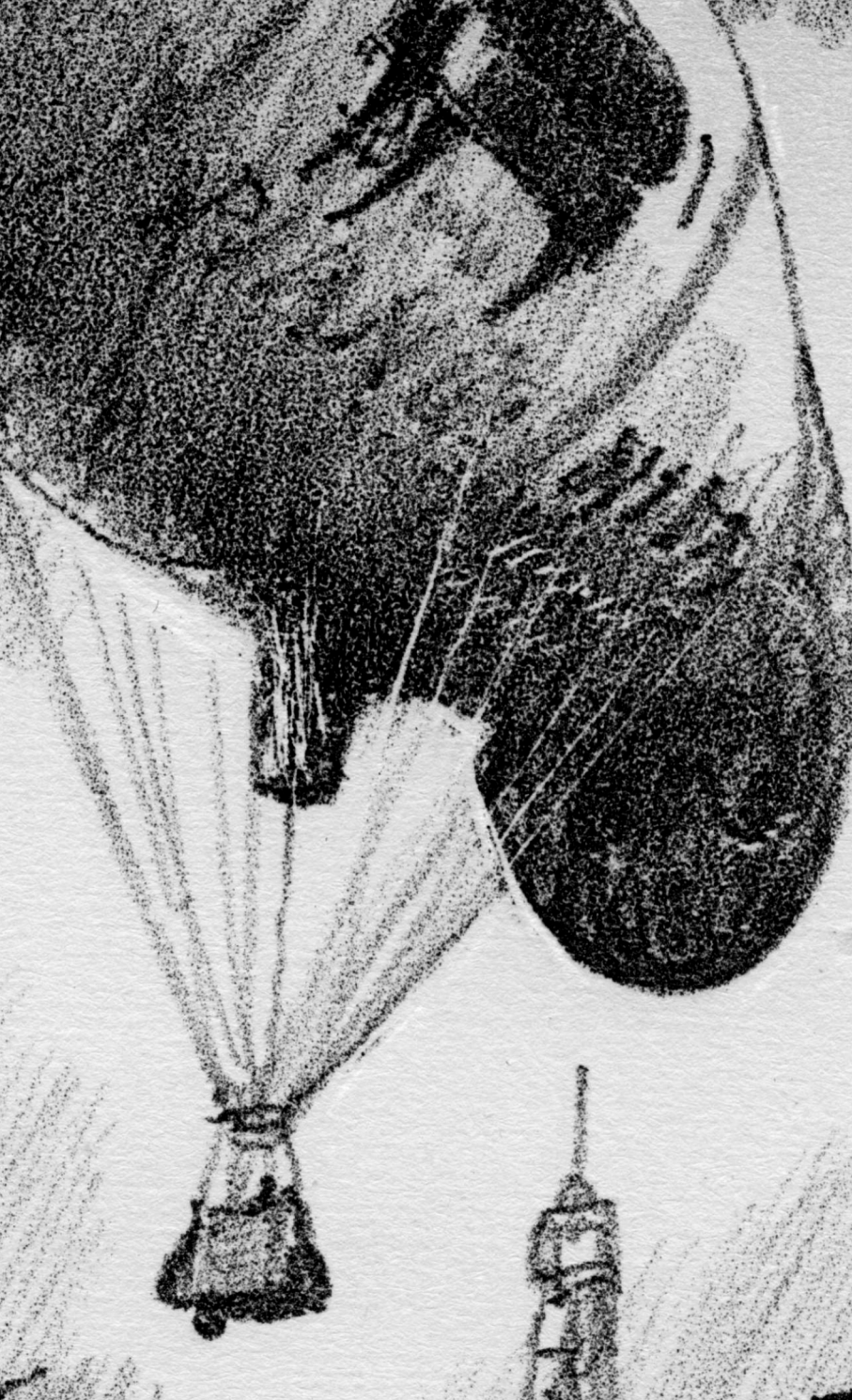

ONDŘEJ NEFF

Zepelín na Měsíci

PLUS

Copyright © Ondřej Neff, 1990, renewed 2010
Cover © Kamil Lhoták, Nakladatelství Vltavín s. r. o., 2010

ISBN 978-80-259-0064-2

Slovo úvodem

V roce 1990 mi vyšly dvě povídkové sbírky a obě tvoří jádro svazku, který držíte v ruce. První nesla stejný název jako tato kniha, ta druhá se jmenovala *Vesmír je dost nekonečný*. Vyšly už v době svobodné, obsahují práce z doby předpřevratové. *Zepelín* byla moje v pořadí třetí sbírka, *Vesmír* byla první sbírka vydaná u soukromého nakladatele – vydal ji Vlado Ríša ve svém Golemu. O povídkách pojednám zvlášť, proberu je jednu po druhé. Zde si dovolím zmínit se o té době. Tvrdí se, že revoluce vypuknou až v době, kdy už k nim není důvod. Tím se chce říct, že v době nejtvrdšího útlaku jsou revolucionáři ve vězení, na popravišti nebo ve vysokých úřadech, a jakmile režim povolí a uvolní stisk, obyvatelstvo zvedne rebelii. Závěr osmdesátých let byl bezesporu mnohem volnější než všechna období od roku 1948, snad s výjimkou několika z let šedesátých. Československý fandom, tedy společenství přátel science fiction, nesmírně zmohutněl. Samizdatově vycházely knihy domácí i zahraniční, překladové, a v závěru té doby bylo možno vydat s posvěcením ministerstva kultury fantazijní knižní titul – pod hlavičkou Svazu pro spolupráci s armádou vyšel *Barbar Conan* od Roberta E. Howarda, počin do té doby nemyslitelný. Pravda, Soudruh Schvalovací se kroutil, když měl dát razítko na povolovací akt – a když se se mnou loučil, pravil:

„Příští svazek ať je o střelbě ze vzduchovky!“

V té době jsem se zabýval překládáním, jednak filmových dialogů a také nějakých povídek a hlavně *Neuromancera* od Williama Gibsona. Původně jsem předpokládal, že vyjde na černo, jenže jak čas běžel, bylo jasné, že veselá pirátská doba končí a bude nutno postupovat v souladu s civilizovaným řádem, takže jsem překlad vydal až v Laseru v roce 1992. Kromě psaní jsem věnoval hodně úsilí přípravám edice sci-fi měsíčníku. Svoje měsíčníky měli Maďaři i Poláci, kdežto my měli s bídou jen pravidelnou rubriku v časopise Zápisník, kterou vedl Vlasta Talaš, později a dodnes významný vydavatel sci-fi, ve svém nakladatelství Talpress. Talaš

vedl jednání v rámci vojenského vydavatelství Magnet, já se snažil o něco podobného v Panoramě, šlo to hůř než ztuha. Ten režim měl nenávist ke sci-fi v krvi, protože sci-fi předpokládá změnu a variantu, a to jsou ideje v příkrém rozporu s konzervativismem diktatury, která už nechce nic jiného než být, a to navždy.

Pozice jsme tedy nezískávali skokově, spíš jaksi plíživě. Vojtěch Kantor byl osvědčený stoupenec SF víry v Mladé frontě, Ivo Železný v Odeonu. Významný byl příchod Pavla Kosatíka do Československého spisovatele, bašty literárního konzervativismu. On mi tam prosadil moji druhou sbírku povídek *Čtvrtý den až navěky* (2. vydání Albatros, 2008) a jeho zásluhou vyšel i *Zepelín*. Z tohoto svazku jsem v současném vydání vynechal jedinou povídku, totiž nepovedený text, který pohořel v soutěži Čubova slušovického družstva na povídku s tématem „velké tmavé oči", čímž byly míněny oči kravské. Vzešla z toho doslova kravina a nemyslím si, že je nutné ji přetahovat do jednadvacátého století. Jinak tam jsou všechny povídky v nezměněné podobě, přičemž už teď podotýkám, že titulní povídka (plus ještě jedna z této sbírky) patří do Arkadského cyklu, byla tedy napsána po *Měsíci mého života*, třebaže v ní Kuba Nedomý s Dědkem Čuchákem nevystupují. Původně tedy bylo povídek devět, zbylo jich osm.

Druhou část předkládané knihy tvoří povídky ze sbírky *Vesmír je dost nekonečný*. V době, kdy sbírka vycházela, už existovala Ikarie a její logo bylo i na zadní straně obálky. S Vladem Říšou jsme si zakládali na tom, že to bude první český skutečný paperback, a tak znělo zadání, přednesené ústeckému tiskaři Milanovi Horákovi. Dnešní předseda představenstva věhlasné tiskařské firmy tenkrát začínal na bůhvíkde koupené linotypce. Obálku mi nakreslil Martin Zhouf a radost jsme z paperbacku měli všichni. Povídek obsahoval šest a zde je zařazuji v tom pořadí, jak vyšly v roce 1990.

Vstupní povídání skončím, jak jsem začal, vzpomínkou… Převrat náš fandom rušivě nezasáhl. Brzy se ukázalo, jak plané byly obavy, že nás nová doba rozhází, poštve proti sobě, příliš zaměstná a podobně. Na sci-fi čekal prudký rozmach kvantitativní i kvalitativní. Pravda, mnozí se od ní odvrátili, mimo jiné i někteří

dosavadní spojenci. Tak například v tehdejším velkém nakladatelství Práce, kde si dřív zakládali, že jsou velmi progresivní, když vydávají Neffovu sci-fi, vyhodili z plánu první díl mého románu *Milénium*, rukopis ztratili a Zhoufovu obálku ukradli. A tiskli nadále jen emigranty a disidenty, načež zkrachovali. I takové kotrmelce patřily k oné době.

Ano, jsem robot

Tato povídka měla původně podobu rozhlasové hry. Dramaturgoval ji Ivan Hejna a režíroval Ivan Holeček, natočili ji v roce 1989 a v témž roce dostala nejvyšší rozhlasové ocenění, totiž Prix Bohemia. O rok předtím jsem v soutěži Prix Bohemia dostal cenu posluchačů, nikoli poroty, to proto, že jsem nebyl členem komunistické strany. No a v roce 1990 jsem dostal za rozhlasovou hru Havárie Drakkaru *opět cenu posluchačů, a ne poroty – nebyl jsem člen disentu, zase jsem tedy spadl mezi občany druhé kategorie. Ale mně je tam dobře, jsem zvyklý.*

Struktura rozhlasové hry se hodně promítla i do textu povídky. Zvukové efekty, na ty byl režisér Holeček pyšný a já se snažil je i v textové poloze reprodukovat. Hrdina je agenturní zpravodaj. V té době už jsem měl jednu postavu v téhle roli, byl to Petr Abrahám z románů Čarodějův učeň *a* Šídlo v pytli *a taky samozřejmě Jiří Čutta z povídky „Vesmír je dost nekonečný". S povoláním reportéra jsem se řízením osudu minul, tak aspoň mi zbyla sympatie k těmto „nosičům vody" mediálního světa.*

Povídka se odehrává v Arkádii a okolí, patří tedy do Arkadského cyklu. Podobně jako v Měsíci mého života *se tu vyskytuje prvek islamistického fundamentalismu. Nicméně tu chybí skepse v duchu „zakázaných technologií", tedy politické korektnosti promítnuté do enviromentalistické a obecně proticivilizační ideologie. Kromě toho jsem tehdy ještě naivně věřil, že euroatlantická kultura se bude nadále vyvíjet – tuhle víru jsem měl v následující dekádě ztratit a postupem času ve mně skepse v tomto smyslu spíš sílí, než slábne. Proto tedy vztahy mezi Lunou a Zemí jsou v této povídce víceméně idylické.*

Bojový robot Arnal, ten je samozřejmě přejatý – svou ideou, nikoli vzezřením – ze scénáře, který jsem v polovině osmdesátých let napsal pro Káju Saudka a který byl v roce 1988 realizován pod názvem Arnal a tři dračí zuby. *Přejal jsem hlavně název, to zdůrazňuji, ten saudkovský Arnal je přece jen spíš fantasy než tvrdá sci-fi, která trvale zůstává mou doménou.*

Bylo to nedorozumění vpravdě osudné. Petr Adlen si špatně vyložil význam červeného signálního světla a domníval se, že do haly zpravodajského střediska agentury Den vrazil oddíl vojenských policistů, těch honicích psů generála Kiliana. Ve skutečnosti to nebyli policisté, nýbrž nejnebezpečnější zbraňový systém instalovaný na Měsíci, robot nadaný šestým stupněm inteligence, známý úzkému kruhu zasvěcených pod kódovým názvem Arnal. Kilianovi policisté nebyli o nic lepší a o nic horší, o nic chytřejší a o nic hloupější, o nic lenivější a o nic horlivější než příslušníci jakéhokoli jiného policejního sboru světa přítomnosti, minulosti či budoucnosti. Zato Arnal! Tělo z amorfního chromniklu, uvnitř reaktor studené fúze a tachyonový mozek nadaný, jak řečeno, šestým stupněm inteligence. Energetické emitory schopné působit bodově i plošně byly Arnalovou hlavní zbraní, zdaleka ne jedinou. Za normálních okolností mohl Arnala zastavit toliko rozkaz anebo přímý zásah jaderné zbraně. Toto však nebyly normální okolnosti; Arnal se vymkl kontrole a postupoval podle programu, který si sám vytvořil.

Kdyby se Arnal byl rozhodl zaútočit přímo, Petr Adlen by neobstál ve své skrýši vybudované v šestém suterénu ani deset vteřin: robot by se k němu postupně propálil. Lidmi stvořená příšera se však rozhodla k jinému postupu, z důvodů známých jen jí. Jakmile její senzory zjistily přítomnost člověka v šestém suterénu, klidnými kroky přistoupila ke dveřím nouzového schodiště. Vztáhla ruku a jemně ji položila na kliku. Stiskla ji, ale dveře se neotevřely, zámek byl zamčený. Pro Arnala to samozřejmě nebyla žádná překážka. Stačilo by mu vrazit do dveří jediným pohybem, podle jeho měřítka nepatrně slabým, a vyrazil by dveře i s rámem. Tentokrát však byl naladěn k vlídnosti, jak by se snad dalo říci. Pustil kliku a jal se jemně a trpělivě rozebírat zámek. Protože měl přístup ke všem databankám celého komplexu habitatů na Měsíci, věděl, že od kořisti ho dělí ještě šestnáctero takových dveří,

šestero schodišť, chodby, průchozí místnosti. K ukrytému muži se dostane za osmatřicet minut. To nebyl odhad, nýbrž přesný výpočet.

Kdyby to Petr Adlen věděl, patrně by za těch osmatřicet minut zešílel hrůzou. Smrt není zdaleka tak strašná jako čekání na smrt a Arnal nedovedl zabíjet jinak než bleskurychle. Osmatřicetiminutové čekání na kata však dokáže devastovat tak snadno zranitelnou organickou strukturu, jako je lidský mozek.

Petr Adlen však věřil, že Arnal se v tuto dobu pohybuje někde v prostoru osmé translunární, a za svého hlavního nepřítele považoval generála Kiliana a jeho lidi. Pravda, lekl se, když se červené varovné světlo rozsvítilo. Doufal, že se Kilian o jeho úkrytu nedozví včas. Byla by to opravdu smůla, kdyby Petr měl ztroskotat tak blízko cíle. Marek ale nezklame, Marek se připojí včas.

Možná že už za pár minut.

Petrův příběh začal, jak už to tak bývá, docela obyčejně.

Telefon zadrnčel tak ohavně, jak jenom je to možné – a v šest hodin ráno drnčí nanejvýš ohavně. Ano, bylo šest hodin dvanáct minut, dvanáctého června dva tisíce třicet dva, jak se Petr stačil přesvědčit. To zjištění zapudilo jeho ospalost. V duchu zaláteřil: Cožpak oráklu nenařídil výslovně, že si přeje vstát v půl deváté? Večer se vrátil domů pozdě, už bylo vlastně ráno, a…

To znamená, že volá někdo důležitý, a kdo jiný to může být než směnař? Jenom on zná heslo, které dokáže orákl obejít.

Byl to směnař.

„Něco se děje na osmičce," řekl Petrovi. „Visí tam tucet nákladáků. Za hodinu, a to nejdéle za hodinu, chci od tebe přímý vstup."

„Odkdy děláme dopravní nehody?"

„Tohle bude něco zvláštního. Máme hlášku, že tam jsou vojáci."

„Kilianova parta?" zakřenil se Petr. Špatná nálada z něho rázem spadla. Usmál se do objektivu telefonu. „Měl jsi to říct dřív. Už bych tam byl!"

Směnař se ušklíbl. Také neměl vojáky nijak zvlášť v lásce.

„Tak sebou hoď," řekl a přerušil spojení.

O čtvrt hodiny později Petr projížděl jižní arkadskou propustí. Dálnice už byla plná, v tuhle ranní dobu tu je největší ruch. Samozřejmě, všechny vozy směřovaly z Arkádie do Lunagradu, v protisměru ani živáček. Tohle jim přijde draho, těšil se Petr na nastávající utkání. Uspořádají cvičení na nejživější lunární komunikaci.

Co jiného to mohlo být než cvičení?

Něco takového může napadnout jen zelený mozek.

Rychle předjížděl vozy naložené neforemnými kontejnery. Ochotně mu uhýbaly z cesty. Jeho palubní počítač ustavičně vysílal signál nejvyšší přednosti. Jen málokteré osobní gyro na Měsíci mělo právo takový signál vysílat a ani Petr ho nesměl zneužívat. Dopravka už jistě ví, že po osmičce se žene nějaký čert. Identifikuje ho a bude vyšetřovat, oč vlastně jde. To nic, směnař Kars to vyřídí. Je to jeho povinnost, když tak nehorázně vytáhl Petra z postele.

Za šestadvacátým kilometrem zvolnil.

Právě minul kráter Sabine a na obzoru se vypínal Maskelyne. Mléčná dráha byla natažená nad obzorem jako obrovitá potrhaná záclona. Země, ta stará Plesnivka, visela v nadhlavníku. Jednou nám spadne na hlavu, ale dnes to nebude. To by tak scházelo, aby padala, takhle časně ráno, a ještě k tomu v pondělí!

Dálnice byla dokonale zatarasená. Nákladáky tu stály ve dvou řadách. Výstražná světla a varovné signály hlásily nebezpečí do široka daleka. Petr zvolil terénní režim. Motory, až do této chvíle skoro neslyšné, zahučely v hlubokém tónu a na kontrolním panelu se rozsvítila celá galaxie světel.

Jen to nepřeháněj, pokáral Petr v duchu palubní počítač. Nepředstírej, že se kdovíjak namáháš.

Přehoupl se přes táhlý hřeben. Zatarasenou dálnici měl po pravé ruce. Nákladáků už tu byla nejméně stovka, jedna hustá fronta z arkadského směru, druhá od Lunagradu. Mezi nimi asi tak padesátimetrová mezera. Nu a v terénu, tu a tam, vojenské gravo s modrým majákem na kupoli.

Petr požádal o spojení a Karsův obličej se vzápětí vyhoupl na obrazovku. Současně aktivoval kamery.

„Moc pěkné," pochválil ho směnař. „S dopravkou si nedělej starosti," dodal.

Tak přece, usmál se Petr. Na komentáře ale nezbyl čas.

„Už je tu máme, fešáky," stačil ještě zvolat.

Jedno z terénních vozidel opustilo formaci a plnou rychlostí zamířilo rovnou k němu. Od kol tryskaly proudy prachu. Řidič kašlal na všechny předpisy, syčák! Milostpáni vojáci, mohou si dovolit všechno, civil by platil mastnou pokutu, hněval se v duchu Petr a připravoval se na střetnutí.

„Jedem," řekl směnař na znamení, že propíná Petrovo gyro do vysílání sítě. To, co teď Petr vidí a uvidí, co říká a bude říkat, spatří a uslyší plastivizní diváci celého systému.

„Petr Adlen, osmá translunární," představil se objektivu kamery vestavěné do palubní desky, a tím i miliardám diváků. „Nejsem přímo na dálnici, ale asi tak sto metrů od ní. Po dálnici spojující dva největší habitaty Měsíce, Lunagrad a Arkádii, nelze totiž jezdit. Už tu uvázlo…"

Počítač zatím stačil zhodnotit situaci a na displeji zářilo číslo 132. Hodnota rychle rostla, další náklaďáky dojížděly na konec fronty.

„…sto pětatřicet vozů, převážně nákladních. Vezou potraviny, vodu, suroviny. Vezou, ale hned tak nedovezou. Proč, ptáte se? Inu proto, že jim cestu přerušili vojáci. Vás stejně jako mě by zajímalo, jaký důvod je k tomu přiměl. Dozvíme se to, doufám, brzy, protože příslušníci čackých ozbrojených sil sem směřují rychlostí porušující všechny předpisy sbírky, milovníci astronomie usazení v umělých světlech systému si mohou pohodlně prohlédnout ten oblak prachu na svých obrazovkách."

„Vraťte se," zahulákal nepříjemně studený hlas. „Cesta je uzavřena."

„Jak jste slyšeli, páni vojáci nám vstoupili do hovoru. Nuže, promluvme si s nimi. Jsem zpravodaj Petr Adlen, agentura Den. Číslo mého oprávnění máte na displeji, nejspíš tam svítí zeleně."

„Dál nesmíte, pane," stál studený hlas na svém. Extenze „pane" označovala robota.

„Umíš říct i něco jiného?" zeptal se Petr ironicky.

„Ano, pane."

„Tak to zkus.“

„Vraťte se.“

„No výborně,“ zajásal Petr. Byl přesvědčený, že i diváci se dobře baví. „Chci hovořit s tvým nadřízeným.“

„Lituji, ale nejste oprávněn, pane.“

„To je něco neslýchaného!“

Petr ani nemusel předstírat rozhořčení. Robot se odvažuje odporovat člověku, a navíc agenturnímu zpravodaji!

Začalo mu být horko. Teď se nesmí nechat odbýt, jinak je vyřízený jakožto zpravodaj!

„Tak se na to podíváme blíže!“

Přepnul řízení na manuální režim a vyrazil kupředu. Automaticky řízený vojenský vůz stačil uhnout v poslední chvilce. Petr se ale nemohl dlouho radovat ze svého vítězství. Nějaká vyšší moc dokázala překonat všechny vnitřní bariéry počítače a zablokovala brzdy. Petr se neubránil výkřiku. Vůz sebou smýkl stranou, div se nepřevrhl.

„Tohle hraničí s fyzickým napadením!“ zvolal, „sami jste byli svědky aktu násilí, jakého jsme doposud…“

„Porušil jste příkaz,“ vstoupil do vysílání další hlas. Byl hlubší a jaksi měkčí než ten první, patřil bezpochyby člověku.

„Vy velíte tady tomu cirkusu?“

„Radím vám, abyste byl zdvořilejší,“ odpověděl neznámý.

„Upozorňuji vás, že náš rozhovor se přenáší v přímém přenosu do lunární zpravodajské sítě a mimořádně zábavné pasáže se dostanou i do sítě ústřední. Ptám se vás oficiálně a velmi zdvořile: co se to tu stalo?“

„Přesně nevíme. Zdá se, že u kráteru Collins došlo k výbuchu. A vy, místo abyste pátral po senzacích, byste měl posluchače upozornit, aby se vyhnuli osmičce a zvolili objížďku po trojce nebo šestadvacítce.“

„Děkuji za radu, ale už se stalo. Tak tedy výbuch. Jak to, že nevidíme žádné pozůstatky výbuchu?“

„Bez komentáře.“

„Na další otázku prosím jednoznačnou odpověď: Pořádáte tady cvičení?“

„Ne, toto není cvičení."

Petr polkl.

Cítil, že ztrácí půdu pod nohama, znovu mu hrozilo nebezpečí ztráty tváře.

„Kdy uvolníte provoz?"

„Bez komentáře."

„Máte pro naše diváky nějaké lepší vysvětlení?"

„Bez komentáře."

Já nakonec budu muset stáhnout ohon mezi nohy a odplazit se, pomyslil si Petr. To ne, to nikdy! A vypálil bez rozmýšlení:

„Co je pravdy na tom, že jde o jev mimozemského původu?"

Důstojníkova reakce byla překvapivě drsná.

„Seberte se a zmizte, nebo vás odstraníme sami!"

A podívejme se, usmál se Petr přímo do objektivu, velmi, velmi zdvořile poděkoval a rozloučil se s důstojníkem a vzápětí i s diváky.

Zbytek dopoledne a téměř celé odpoledne Petr strávil marnými pokusy o průlom elektronickou obranou arkadského štábu Jednotek planetární obrany. Podařilo se mu získat pěknou sbírku doporučení, priorit a příkazů, ale zdálo se, že vojenský orákl byl pevně odhodlán otevřít zámky jen jedné jediné prioritě – a tou byl vybaven sám hlavní vojenský šéf, generál Kilian.

Samozřejmě, hlava armády byla nedosažitelná.

Novinář se vrátil domů uondaný a pěkně naštvaný. Osprchoval se a chvilku uvažoval o návštěvě klubu. Vybavil si v duchu všechny ty známé tváře takzvaně veselé party a pevně se rozhodl, že zůstane doma. Z neradostných úvah ho vyrušil telefon. Byla to směnařka Komatsová. Odpoledne převzala službu po Karsovi a teď, po třech hodinách perné práce – první hodiny služby ve směně zpravodajské agentury jsou vždycky nejnamáhavější – vypadala stejně svěže, jako když nabručeného Karse střídala.

„Gratuluju ti, Petře," řekla mu zpěvavě. V jejím hlase byla ještě stopa přízvuku japonštiny. „Tvůj vstup měl slušný ohlas."

Petr se usmál. To je celá ona, hodná, milá Komatsová. Kars dovede člověku jenom nadávat.

„Kde jsi vzal tu informaci o jevu mimozemského původu?“

Petr pokrčil rameny.

„Člověk tu a tam něco zaslechne,“ řekl neurčitě.

Zapíchla do něho černá očka, jen mírně sešikmená.

„Ty sis to vymyslel,“ řekla.

„Novinář zjišťuje pravdu, novinář si nevymýšlí.“ Chtěl dodat, že nikdy výslovně neřekl, že opravdu jde o nějaký mimozemský jev, ale zvolil moudřejší variantu, totiž mlčení.

„Pusť si zprávy,“ řekla zdánlivě ledabyle a bez pozdravu přerušila spojení.

V projekčním dómu plastivizního přijímače běžela beseda vysílaná ze Země. Petr po chvilce vyrozuměl, že prim tu hraje jakási doktorka Draga Milčevová, pracovnice sofijského Střediska výhledových studií. Petr dobře znal, co je zač tohle Středisko: jedna z četných gravitačních děr, do které se nenávratně propadají prostředky Evropského měnového fondu. Kdyby raději šly na něco užitečnějšího, je tolik úkolů, se kterými věda nedokáže pohnout, rakovinu zvládla, ale před prachmizerným virem chřipky je pořád ještě bezmocná… Podvodníci jsou to, i tahle Milčevová…

Zaposlouchal se.

„Ano, už osmadvacet let,“ řekla Milčevová.

„Jenže všechny dosavadní pokusy o kontakt s mimozemskými civilizacemi byly marné,“ namítal hlasatel. Petr ho znal osobně. Byl to Jean-Marie Duvic, nesnesitelně nafoukaný pitomec, který dokonale splňoval základní podmínku kvalifikace hlasatele, jak si ji aspoň Petr pro sebe formuloval, totiž vadu řeči.

„Tentokrát máme závažné důvody k domněnce, že v oblasti kráteru Collins došlo k projevu existence jevu mimozemského původu.“

„Projev jevu…“ popíchl ji Duvic, „nezdá se vám, že ta formulace je poněkud složitá?“

„Jde o složitý případ, kolego.“

„Podle vás jde tedy o přistání létajícího talíře UFO, podle receptu dvacátého století?“

„Nemyslím si, že jde o nějaké přistání.“

„Tak tedy v okolí kráteru Collins byly zachyceny nějaké vlny… elektromagnetické, gravitační, temporální…?“

„Incident u kráteru Collins nelze zatím popsat žádnými kategoriemi z aparátu soudobé fyziky. Populárně řečeno: vytvořila se tam oblast, kde neplatí naše fyzikální zákony.“

„Jednotky planetární obrany oblast obklíčily. Máme tomu rozumět tak, že generál Kilian zrušil fyzikální zákony?“

„Chápu ironii vaší otázky,“ nenechala se vyvést z míry. Vypadala velmi sympaticky a rozumně, přestože pracovala v obskurním Středisku výhledových studií. Mohlo jí být pětatřicet. Dokonale se ovládala, ruce měla klidně položené na stole. Oblečená byla do takzvaných romantických šatů, a to znamenalo špetku odvahy v dnešní době, kdy si ženské hrají na drsandy a mužatky. Její tvář? Anděl s čertem v těle, rozhodl se Petr. Milčevová právě říkala: „Generál Kilian postupuje přesně podle dekretu o ustavení Jednotek planetární obrany. Podle odstavce tři hlavy druhé jsou jednotky povinny izolovat místo, kde se projevila existence mimozemského původu, všemi prostředky.“

„I za cenu použití násilí?“

„Ano, i za takovou cenu.“

„Souhlasíte s tím?“

Duvic se poněkud předklonil, aby svým slovům dodal důraz. Ani nehnula brvou. Řekla:

„Dejme tomu… že to dokážu pochopit.“

Po téhle replice směna besedu ustřihla a rozjela se velmi zmatená a po všech stránkách pochybná reportáž o lovu na posledního brontosaura v keňské poušti. I plastivizní přijímač se nudil a uposlechl Petrova příkazu „pryč s tím“ s nevšední ochotou. Petr si už několikrát umanul, že bude sledovat reakční dobu přístroje v souvislosti s atraktivností vysílání. Nemohl se zbavit dojmu, že některé pořady přístroj přijímá raději než jiné, a s těmi se loučí jen neochotně. Zvlášť nápadný byl rozdíl mezi koncerty klasické hudby, které zřejmě miloval, a sportovními přenosy, jež vypínal ještě dřív, než Petr svoje „pryč s tím“ dořekl.

Petr se napil kávy a chvilku přemýšlel. Potom požádal orákl o spojení s Markem. Vyhledávač nalezl Petrova kolegu a soupeře

ve velmi choulostivé situaci, v hotelovém pokoji v Lunagradu. Petr se překotně omlouval a Marek, aniž se nechal příliš rušit, jen tak přes rameno odtušil, že zavolá, až „s tím bude hotov". Jeho společnice, jak se zdálo, Petrův vpád do jejich soukromí nevnímala, měla jiné starosti. Zatracenej chlap, spílal mu Petr v duchu, nikdy se nedovede vypnout. Marek byl ale na podobné trapasy zvyklý, a když se po dvaceti minutách objevil na obrazovce, jako vždycky veselý a upravený, nezdálo se, že je sebeméně vyvedený z míry.

„Ty jsi neposlouchal zprávy," ujišťoval se Petr.

„Poslouchal jsem hudbu sfér."

Petr mu stručně zopakoval, co slyšel z úst doktorky Milčevové. Nezdálo se, že to na Marka udělalo velký dojem. Myslel si o Středisku a jeho pracovní náplni svoje, a rozhodně to nebylo nic lichotivého.

„Mimozemšťani," pravil Marek přísně, „patří do pohádek, a ne na dálnici."

„Taky si myslím," přisvědčil Petr. „Jenže… rád bych věděl, co za tím vším vězí. Pochop, já tu hloupost o mimozemšťanech jen tak plácnul. A večer už je to ve zpravodajství. Mám pocit, že se ta moje poznámka skvěle hodila Kilianovi do krámu."

Marek se uchechtl a jemně zavrtěl hlavou.

Oba novináři moc dobře znali Kilianovy starosti. Jestliže mnoho lidí považuje existenci takových institucí, jako je sofijské Středisko, za plýtvání, co si potom mají myslet o vojenské jednotce, která je cvičena k obraně systému proti útoku zvenčí, z hlubin kosmu? Kilianova armáda byla dítko zlatých dob na začátku století, kdy všechno bylo levné a energie bylo dost a Země se znovu zazelenala a doktoři se naučili léčit ty nejhorší choroby, a potom bác, nová vlna AIDS, náboženské války, hladomory, devastace … To, co si lidstvo mohlo dovolit v roce 2008, byl příliš drahý špás o čtvrt století později, takové bylo mínění, které získávalo stále více příznivců, a generál Kilian by býval měl starosti vskutku fatální, nebýt onoho zlatého pravidla, podle něhož se armády mnohem snadněji a rychleji zřizují než ruší.

„Ty si myslíš…" řekl Marek.

Petr pokrčil rameny.

„Může být. Půjdeš do toho se mnou? Tohle není práce pro jednoho.“

„Bojíš se?“

„V tom to není. Na hory se taky leze aspoň ve dvou, nebo ne? Tohle není práce pro jednoho.“

„Ti opravdoví mistři lezou sami,“ ušklíbl se Marek. „Ale budiž. Já to beru, pojedem v tom spolu. Aby bylo jasno, před chvílí, to byla práce, a ne zábava.“

„Všiml jsem si.“

„Pendrek sis všimnul. Ta ženská byla od Translunu.“

Petr si vybavil před očima podobu obrovitých žlutých krabic s milionem koleček vespod. Naklaďáky Translun, mor měsíčního povrchu.

Já vůl, pomyslel si, že mě to nenapadlo.

Marek se na něho smál z obrazovky.

„A co ty? Přihodíš něco do klobouku?“

„Zítra se sejdu s Kilianem.“

Zase střelba od boku, tanec na napnutém laně. Ovšem, sejdu se s Kilianem, pokud mě ovšem všemocný generál přijme.

A to není jisté, ba naopak, je takřka jisté, že to neudělá. Vždyť jsem se neprokousal ani do arkadského štábu!

Marek hvízdnul. Nemohlo ho napadnout, že Petr blufuje. Adlen byl známý lovec sólokaprů, a jako kdysi legendární Houdini byl proslulý umělec v unikání, Adlen ovládal opačné umění vnikat tam, kam nikoho nechtějí pustit.

„Klobouk dolů, vidím, že spolek s tebou není ztrátový podnik. Takže já ti řeknu, co mi ta osůbka naspitala. Zmizel jeden naklaďák. Celá ta obrovská bedna, do posledního kolečka, do posledního šroubku. Dispečink Translunu začal pátrat, ale někdo mu sfouknul svíčku.“

„Vojáci?“

Marek přikývl.

„Fajn,“ řekl Petr. „Takže… jdeme na to.“

Ve dvou se to opravdu lépe táhlo.

Co by samotnému Markovi trvalo nejméně celou noc, zvládli oba dohromady během několika hodin.

Před půlnocí znali číslo ztraceného nákladáku a jméno řidiče: Ibn Chálid, třiačtyřicetiletý, před šesti lety utekl na Měsíc. Doma na něho vypsali odměnu šesti set let pobytu v tom nejkrásnějším muslimském ráji dlážděném huriskami. Proč takový zájem o Chálidovu hlavu? Přeřeknutí při kterési velevýznamné modlitbě, které muselo Alláha vytočit do zběsilosti, div že vzteky nesnědl nějakou menší galaxii.

V půl jedné procházeli vchodem velké obytné plástve, kde to páchlo potem, močovinou a česnekem.

Noclehárna pro ty, kteří nejsou na Měsíci proto, aby byli na Měsíci, ale proto, že nemohou být nikde jinde.

„Jo, už šestej rok jezdím pro Translun. Říká se tomu Měsíční expres, pane."

Mluví jako robot, pomyslil si Petr. Je to rozšířený zlozvyk mezi lidmi, kteří častěji komunikují s roboty a orákly než s živoucími bytostmi.

Chálid seděl na posteli, malý vyschlý mužík s prošedivělými vlasy. Novináře přijal bez váhání, ale naprosto si nebyl jist, že to jsou skutečně novináři. Spíš je považoval za fízly, nebo, přesněji řečeno, choval se tak, jako by to fízlové byli. Ostatně trochu se tak chovali. Sotva vstoupili do jeho kubiklu, blýskli očima po stěnách. Byly prázdné, šedivě natřené. Chálid byl zřejmě náboženský fanatik neboli funďák.

Petr zůstal stát u dveří a Marek se posadil na výklopnou sedačku. Oba se identifikovali, ale Chálid se na jejich egoringy ani nepodíval.

„Po osmý translunární jezdím dobře třikrát tejdně. U Collinse dávám bacha, protože tam je kontrolní bod. Rychlost přesně čtyřicet, chápete. No a já tam vjel a pak se to stalo."

Díval se na špinavou podlahu. Hovořil nesouvisle, přeskakoval od jednoho detailu k druhému, občas se zapletl a museli mu pomáhat otázkami.

Jen zvolna se jim obraz té příhody vynořoval před očima.

Petr měl dosud před očima obraz osmé translunární.

Dálnice míjí v táhlém oblouku masiv kráteru Sabine, stoupá

a pak se napřimuje a míří ke kráteru Maskelyne. Collins stál trochu v cestě, takže jeho jižní okraj uřízli a horninu nasypali dovnitř. Původně byl hluboký přes pět set metrů, dnes je skoro plný, jako nádoba na odpadky.

Vozovka byla pustá. Měsíční prach vytvořil na povrchu vrstvu několik milimetrů silnou. Před Chálidem nikdo nejel, takže jeho nákladňák „řezal pannu“, jak tomu řidiči ve svém slangu říkali.

Sotva se vydrápal na vrchol stoupání, zvolnil, protože kontrolní bod u Collinse byl mezi řidiči dálkové dopravy pověstný. Dopravní kolos se zvolna šinul vpřed. Chálid blýskl okem stranou, aby se přesvědčil, zda roboti dopravní služby jsou na vyhrazeném místě, a najednou se cosi stalo a nákladňák se zastavil.

Přišlo to tak náhle, že si Chálid zprvu ani neuvědomil, že stojí. Nestalo se totiž nic jiného než to, že se Collins přestal pohybovat za oknem kabiny. Chálid trhnul hlavou, podíval se na palubní desku a opravdu, na displeji tachometru zmizela číslice čtyři a zůstala tam jenom nula.

Nákladňák stál.

Šestiletou praxí vycepovaný řidič se okamžitě podíval na zpětné obrazovky. Radar sice nehlásil, že by za ním něco jelo, ale čert mu věř, člověk udělá líp, když se spolehne na staré dobré zpětné kamery. Vozovka ale byla pustá vzadu stejně jako vpředu, s tím rozdílem, že se vzadu táhly jasně zřetelné stopy kol. Prach, vymrštěný koly do výše, padal rychle dolů. Sto metrů za nákladňákem už stačil stopy zakrýt. Oba pásy stop se zkracovaly, jako by je někdo natáčel na buben navijáku.

Muž ani nedýchal.

Strnule se zadíval na botičky svého synovce Hasana, které visely na větráku. Ani se nezakývaly. Chálida napadlo, že snad ztratil vědomí a že automat, jako vždycky v takovém případě, nákladňák zastavil. Jenže to pak na palubní desce bliká červené výstražné světlo a automat se spojí se stanicí rychlé pomoci. Nic takového se však nedělo.

Na odkládací desce ležela termoska s kafem. Kdyby nákladňák zastavil, termoska by se skutálela. Jenže ona tam poklidně leží, přesně na tom místě, kam ji Chálid ráno položil, jenže nákladňák stojí!

Chálid se tedy tiše pomodlil k Alláhovi (tohle samozřejmě novinářům nepřiznal, ale dovedli si to představit), připevnil kuklu ke kombinéze, hermetizoval rukavice a boty, zaklapnul příruby přívodních hadic, klimatizace vysála z kabiny vzduch a automat, který bedlivě sledoval a kontroloval mužovo počínání, uvolnil dveře.

Řidič vystoupil.

V kulaté přilbě šuměl proud vzduchu. Obrovské žluté těleso nákladáku svítilo ve slunečních paprscích. Jak by si Chálid přál, aby přijel nějaký kolega, aby si s ním mohl popovídat, poradit se, aby mu mohl říct hele, pocem, to je dílo, co tomu říkáš? A on by řekl, no ne, vážně, tohle jsem ještě nikdy nežral, to je vážně teda gól.

Jenže jako na potvoru, jindy tak živá osmá translunární byla docela pustá.

A pak se to stalo.

Z přírub kol se začaly šroubovat matice. Pomalu a plynule, všechny stejnou rychlostí. Uzávěry odskakovaly z bočnic, sváry a slepky pukaly. Ze spodku začaly vytékat proudy syntolu, hydraulika zřejmě povolila. Vyděšený Chálid se dal na útěk a zastavil se, udýchaný, až po padesáti metrech. Otočil se právě včas, aby viděl, jak všech osmačtyřicet kol najednou odskočilo. Vozidlo spadlo na vozovku spodkem, ale tím hrůza neskončila. Rozklad postupoval. Pláty karoserie odpadávaly, jednotlivé agregáty se uvolňovaly od šasi, rozpadaly se na součástky. Jak dlouho to trvalo? Chálid nevěděl, jen stál a očarovaně hleděl na postupující zkázu. Až později odhadl trvání toho procesu na čtvrt hodiny, ale ruku by za to dát nemohl. Vojáci, kteří později přijeli a případ vyšetřovali, hovořili o půl hodině, ale Chálid jim nevěřil.

V určitém okamžiku mu automobilu, kterému něžně říkal Tamara, přišlo líto. Napadlo ho, že by ho snad mohl ještě zachránit, postoupil tedy kupředu, ale narazil na neviditelnou stěnu.

V hromadě šrotu – jinak nebylo možno nazvat ten beztvarý kopec neúčelných hmot – jiskřily elektrické záblesky.

Chálida se zmocnila panika.

Znovu se otočil a pádil zpět k Arkádii. Ani pak nevnímal čas. Zdálo se mu, že běží celou věčnost, a před očima mu zazářilo

červené světlo, varující, že obsah kyslíku v bombách povážlivě klesá. Šoférské hermetické kombinézy nejsou vhodné k dlouhým vycházkám do terénu! Ale to už spatřil světla přijíždějícího kamionu. Zastavil se a zoufale mával rukama.

Kolega, či spíš kolegyně, neboť v kabině byla Kamila Richardsonová, zrzavá Evropanka odněkud z Irska, nebo Norska, tohle Chálid nikdy přesně nevěděl, vzala trosečníka na palubu.

„Rozpadla se ti Tamara?“ divila se, když jí vyložil, co se mu přihodilo, ještě zmateněji, než jak to později předvedl novinářům. „To se na to podíváme.“

Rozjela se, nedbajíc jeho protestů a varování. Brzičko spatřili Collinse. Chálid natáhl ruku, ukázal prstem, chtěl vykřiknout, ale Kamila jen bručela, že nic nevidí, žádnej vrak, a co že to Chálid blábolí, a pak také narazila na neviditelnou stěnu, která prve Chálida zastavila.

Byl to jiný druh okamžitého stopu. Tentokrát skutečně narazili a bez bezpečnostních vaků, které vytryskly z palubní desky a pojmuly je do měkké náruče, by se ošklivě pomlátili o panely a čelní sklo.

Návěs sebou smýkl stranou a určitě by se byl převrhl, kdyby nenarazil bokem o tu záhadnou překážku.

„Doprdele,“ řekla Kamila. „Tos mi nemohl něco říct, ty blbče?“

„Vždyť jsem ti povídal…“

„Hovno jsi mi povídal! Kecal jsi kraviny vo rozmontovaným nákladňáku. Kde ho máš, ty krávo bengálská, ten svůj zasranej rozmontovanej nákladňák?“

Ruce se jí třásly. Vytáhla cigaretu a teprve na třetí pokus ji zapálila.

Kupodivu, její neklid ho přivedl do rovnováhy. Úkosem se na ni podíval. Ženská v nákladňáku. Ta má sedět doma a spolu s ostatními ženami sloužit muži, tak si to Prorok přál.

„Neměli bysme zavolat dopravku?“ řekl lhostejně.

„Strč si ty tvý rady do prdele,“ řekla Kamila a neméně nevlídně vyzvala palubní orákl, aby se spojil s dopravní službou.

A pak už jen seděla, vdechovala kouř a přemýšlela, co se asi stalo nákladu a zda ten hajzl dispečer uzná, že tenhle průser není, ale vůbec není zaviněný její chybou.

Chálid, teď už zcela apatický, dřepěl na sedadle a hleděl na vyhaslou palubní desku stejně netečně jako později, když seděl na posteli a nechal se vyslýchat dvojicí novinářů.

„Dopravka zavolala vojáky?“ zeptal se ho Petr, když přestávka v Chálidově vypravování přesáhla obvyklou normu a věstila, že Arab už nemá nic dalšího, co by chtěl sdělit.

„To já nevím, pane. Oni mě odvezli do města. Nechali si vyprávět, co se stalo, a pak mě pustili. Chovali se ke mně moc dobře, pane.“

Rozloučili se s ním nepříliš srdečně.

Nevstal, když odcházeli, díval se ale za nimi, a když Marek zavíral dveře, prohodil škvírou zoufalou otázku:

„Myslíte, že mě ještě pustí na náklaďák?“

Poručík Jednotek planetární obrany, standardní výrobek kadetky na Ganymedu, uvedl Petra a Marka do pozorovatelské lóže. Brzy se tu sešla celá parta akreditovaných novinářů a také lidi z Akademie a takřka kompletní sbírka záhadných existencí, které se potulují po konferencích tiskových, vědeckých, pracovních i jiných, tváří se důležitě a vedou zasvěcenecké řeči nad šálkem mizerné kávy.

Zasedání štábu řídil sám velký šéf, generál Kilian.

Veterán z fundamentalistických válek. Říkalo se o něm, že je to fakticky kyborg, neboť percentuální poměr kyboprotéz převažuje nad dědictvím po paní matce, ale Kilian nikomu neumožnil, aby se o tom přesvědčil. Rozhodně ale nevypadal na hrdinu a veterána. Sporý, ducaté červené tváře, na osmdesátníka podivuhodně svěží. Vlasy doposud držely pozice v plném počtu, pozbyly však něco lesku. Na rozdíl od ostatních členů štábu Kilian nenosil stejnokroj. Byl oblečený do manšestráků a hrubého svetru, na kterém svítily dvě generálské hvězdy. Nepotrpěl si na vojenské parádičky a opičárny, jak rád zdůrazňoval v rozhovorech s novináři. Ti ovšem nebyli ochotni tuhle báchorku beze zbytku strávit. Kilianův svetr a manšestráky byly tím nejexkluzivnějším stejnokrojem ozbrojených sil Měsíce. Nikdo z podřízených si nesměl dovolit sebemenší přestupek proti stejnokrojové kázni.

Kilian zahájil zasedání, pozdravil hosty a vysvětlil, proč byli pozváni – zcela prostě proto, že veřejnost musí být v plném rozsahu informována.

Ironické úsměvy v lavici pozorovatelů.

Tak tohle vypadá na pěknou boudu!

„Dovolte mi shrnout závěry dosavadního průběhu šetření," řekl Kilian. „V ranních hodinách dvanáctého června vznikla na jižním svahu kráteru Collins anomální oblast o průměru sedmi set třiceti dvou metrů. Zasahuje do tělesa translunární dálnice číslo osm."

Potom stručně vyložil, co se stalo nákladnímu vozu, který jako první vnikl do anomální oblasti. Podle tvrzení řidiče se rozložil na součástky. Rozklad zřejmě pokračoval až na atomární a možná i subatomární úroveň – to je ovšem hypotéza, která není doložená. Nikomu dalšímu se nepodařilo do oblasti vniknout. Pravdivost řidičova svědectví potvrzuje jediný důkaz, totiž prachem takřka zakryté stopy kol soupravy, které končily v zapovězeném území.

„Vzhledem k tomu, že popisovaný jev odporuje všem doposud známým zákonitostem fyziky, podle platných předpisů jsme oprávněni ho považovat za jev podléhající naší kompetenci," řekl potom Kilian. „Do této chvíle došlo k jediné změně situace. Oblast změnila polohu. Její střed se přesunul na těleso dálnice a oblast se posunuje směrem k Lunagradu rychlostí osmi kilometrů za hodinu. Naším nejbližším úkolem je bedlivé zvážení situace. Musíme rozhodnout, zda přistoupit k mimořádným opatřením. Druhá alternativa zní: čekat."

„Šaškové," šeptal Marek. „Samozřejmě že se rozhodnou pro mimořádná opatření!"

„Je mi z nich špatně. A jsme sami šaškové, že tu vůbec sedíme! Hezky jim skáčeme na špek!"

Porada pokračovala ve svižném tempu a uniformovaní muži a ženy předváděli inteligenci, bystrost, rozvahu a prozíravost vojenského myšlení na vysoké úrovni. Radost pohledět.

„Prosím, hlasujte."

Prsty se sklouzly po senzorech.

„Osmnáct hlasů pro mimořádná opatření, patnáct navrhuje čekat."

Orákl měl ženský hlas.

Generál Kilian řekl:

„Dobrá, štáb se rozhodl pro mimořádná opatření. Návrhy!“

Žena v uniformě plukovníka kosmické flotily, funkčním zařazením náčelník operačního oddělení, vystoupila v pečlivě nařežírované diskusi jako třetí řečník.

„Operační oddělení zvážilo v průběhu minulého dne a noci možnosti, generále. Je prokázáno, že postup oblasti nedokážeme zastavit. V úvahu přichází palebný přepad, ale považujeme toto opatření za neúnosně riskantní. Nikdo neví, jaké následky může mít exploze jakéhokoli druhu na povrchu oblasti! Navrhujeme proto použití univerzálního robota typu Arnal.“

„Připomeňme štábu technicko-taktická data,“ štěkl Kilian. Nezdálo se, že by ho návrh sebeméně překvapil. Zato pozorovatelé si vyměňovali významné pohledy. Arnal? Slyšel jsi někdy to slovo? Já ne. To jsem zvědav, co se nám tu narodí!

„Arnal, univerzální robot, vybavený šestým stupněm umělé inteligence. Zdroj energie reaktor studené fúze. Základní palebné vybavení – emitory vysokých energií s plynulou regulací dimenze. Ultrakrystalický pancíř. Arnal je zničitelný jen přímým zásahem o síle alespoň dvaceti kilotun TNT. Nezávislý na teplotních režimech v pásmu od minus dvou set padesáti do plus tří tisíc stupňů Celsia. Pohyb v libovolném terénu.“

„To stačí, myslím. Připomínám, že je to poslední exemplář svého druhu. Po zkouškách ve výrobním závodě nebyl aktivován. Udejte ještě způsob ovládání.“

„Obvyklá komunikace, s jednou výhradou. Připomínám, že umělá inteligence šestého stupně je ve spojení se světovou informační sítí. Rozhoduje na základě posouzení globálních zájmů lidstva.“

Kilian se podíval k lavicím pozorovatelů.

„Jakmile Arnal dostane rozkaz odporující zájmům lidstva, odmítne uposlechnout. To ovšem je naprosto hypotetická možnost!“

V lavici pozorovatelů to znepokojeně zahučelo.

Jen několik nejvýznamnějších institucí světa bylo vybaveno počítačem s šestým stupněm inteligence. Nikoho nenapadlo, že může existovat robot, tedy mobilní jednotka, s tak vysokou úrovní

UI! A co když se robot rozhodne, že další existence habitatů na Měsíci odporuje globálním zájmům lidstva? Obrátí proti nim své energetické zbraně „s plynulou regulací dimenze“, takže jsou schopny zasahovat cíl bodově, plošně i prostorově? Jak vyhodnocuje ony globální zájmy? Statisticky? Citově? A co jsou globální zájmy? Jsou to zájmy průmyslových center Severní Ameriky, Evropy a jihovýchodní Asie? Anebo to jsou zájmy Latinské Ameriky, Afriky a asijského kontinentu, kde žije většina lidstva, pohroužená do dějinotvorných procesů nekonečných válek, zpestřovaných hladomorem a pandemiemi?

„Má někdo jiný návrh?“ obrátil se generál Kilian na svůj štáb.

Ticho mu odpovědělo.

„Dobrá. Nařizuji tedy použití bojového prostředku Arnal!“

Směnař zpravodajské agentury – to je spíš poslání než povolání.

Obklopen orákly sedmi informačních sítí, drúzami plastivizních dómů, obrazovkami, šifrovacími kompjútry, zabořen do křesla, jehož inteligentní ovládací mechanismus by ještě před pěti lety byl považován za technický zázrak, směnař Josip Kars mohl sám sebe považovat za jakési božstvo. Přímo před jeho očima žili v plastivizních dómech lidé, žili a často i umírali, a pokud žili, prožívali uzlově důležité okamžiky svého bytí. A on, směnař, rozhodoval jediným gestem, jediným slůvkem o tom, co je dost důležité k tomu, aby i jiní lidé, stamiliony, ba miliardy jiných lidí, sdíleli osudné chvilky těch, na něž byla upřena okamžitá pozornost mocného zpravodajského média. A přece, sotva kdo z těch miliard diváků si uvědomoval všemohoucí přítomnost božstva jménem Josip Kars, sotva kdo věděl, že kdesi na Lagrangu Pět, v nitru nejstaršího umělého světa sluneční soustavy, v centru obrovité plastikové bubliny sedí pavouk v lidské podobě a spřádá nitky informací, vytváří síť, jíž obaluje celý systém.

Jakmile však Kars předal službu, jakmile vyšel z bubliny a splynul s davem proudícím v koridorech, jakmile se stal jednou anonymní krvinkou v žilném rozvodu umělého světa, ztratil jakoukoli moc nad lidmi a jejich myslí. Na rysy jeho tváře si snad vzpomněli ti dříve narození, kteří ho ještě pamatovali jako mladého energic-

kého reportéra. V hierarchickém žebříčku agentury postoupil – ale tak vysoko, že se ztratil v oblaku bezejmennosti.

Co pociťoval ve styku s reportéry, s mladými muži a ženami, kteří právě prožívali omamná léta obecné popularity? Záviděl jim, nebo k nim cítil útrpnost, protože si uvědomoval pomíjejícnost jejich slávy? Dovedl by na tuto otázku odpovědět, kdyby mu ji někdo byl položil, ale nikdo se nestaral o jeho pocity, nikdo, zejména ne ti, kterých se věc týkala nejúžeji, totiž agenturní zpravodajové.

Navykl si na to, že se neohlížejí ani vpravo, ani vlevo, že jdou jenom za svým cílem. Sotva kdo ho dokázal překvapit.

Petrovi Adlenovi se to podařilo.

Kars na okamžik ztratil duchapřítomnost, když se Petr zčista-jasna objevil v jeho království, když vstoupil do bubliny dveřmi, které neměly vpustit nikoho bez směnařova dovolení. Jak to, že Petr znal heslo? Jak to, že…

Petr omluvně rozhodil ruce.

„Nezlob se na mě… nešlo to jinak."

Kars se nadýchl. Měl široká ramena a ohromný hrudník, dovedl se nadýchnout vskutku pořádně. Pak dlouho vzduch vypouštěl, syčel mu mezi zuby a Petr měl pocit, že slyší šumění neuronů ve směnařově mozku.

„Tohle je jediné místo, o kterém vím, že ho nikdo nedokáže odposlouchávat," řekl Petr.

A Petr spustil. Rozhovořil se o všem, co se dozvěděl a o čem v posledních hodinách přemýšlel. Rozvinul před směnařem široký obraz spiknutí, které podle jeho nejhlubšího přesvědčení zosnoval generál Stavro Kilian, velitel nejzbytečnějšího vojenského útvaru lidských dějin, pokud ovšem připustíme, že ty ostatní – a že jich v historii fungovalo požehnané množství – byly lidem k něčemu užitečné. Teď se rozhodl použít robota typu Arnal, nadaného šestým stupněm inteligence. Co to znamená? Není to příprava k vojenskému převratu? Copak Arnal nemá přístup ke všem informačním okruhům, které jsou k dispozici tomu nekonečně složitému organismu, jemuž se ještě ze setrvačnosti říká jednotným názvem lidstvo?

„Jakmile bude nasazený," prohlásil Petr a rozhodil rukama kolem sebe gestem zahrnujícím všechny dómy, orákly a displeje, „Arnal bude schopen kontrolovat tohle všechno. Kde je záruka, že své moci nezneužije?"

„Generál Kilian má důvěru Rady bezpečnosti. Jeho jmenování schválilo Valné shromáždění OSN."

„Nebyla by to první chyba na kontě téhle ctihodné organizace," odtušil Petr.

„Co ode mě chceš?"

Teď se Petr nadechl.

„Pomoc. Marek a já… jsme na stopě. Shromažďujeme materiály. Kruh se kolem nás uzavírá, je čím dál užší. Generál Kilian nás pozval na zasedání štábu. Myslel, že si nás koupí, že nás naučí tancovat podle své píšťalky."

Kars stáhl rty, až mu splynuly do teninké nitky. Zatímco Petr hovořil, ani na okamžik neztrácel přehled o tom, co se děje v kontrolních dómech. Úspornými gesty anebo jen syknutím dával pokyny řídícímu oráklu, svému nejbližšímu pomocníkovi, který pořádal jednotlivé zpravodajské relace do souvislého proudu agenturního hlášení. Petrovi se zazdálo, že Kars je dinosaurus vybavený dvěma, ale spíš třemi mozky.

„Nenaučí," podotkl Kars a pousmál se. Petrovi se ulevilo. Kars je na jeho straně!

„Bude to trvat ještě několik dnů. Pak budeme mít všechny důkazy pohromadě. Kilianovi lidé nás ale sledují. Jdou po mně i po Markovi, cítím to, já to, Josipe, vím! Proto nesmím nechat nic náhodě."

Seznámil Karse se svým plánem. Jakmile nastane kritická chvíle ohrožení, on, Petr, se stáhne do úkrytu: bude to nouzové pracoviště agentury, v podzemí arkadského štábu. Marek zůstane venku, v terénu. Jakmile budou všechny materiály pohromadě, Marek propojí arkadské pracoviště s centrálou na pětce a on, Kars, se postará o to, aby reportáž pronikla do sítí, k plastivizním divákům celého systému.

„Vyhrazuju si právo konečného rozhodnutí," podotkl Kars, když Petr skončil.

„Ty mi nevěříš?“

„Věřím faktům,“ řekl Kars. „Já už viděl v životě příliš mnoho rozčilených reportérů. Ale taky spoléhám na instinkt. Znám tebe i Marka dost dlouho, vždyť já vás oba pamatuju jako zelenáče, přišli jste rovnou ze škol, dělali jste pomocníky na sále, já tenkrát ještě sloužil na…“

Rozpovídal se. Petr cítil, jak v něm narůstá netrpělivost, a možná taky trochu hněvu. Kars stárne a stává se z něho upovídaný dědek. Směnařův mozek, snad ten třetí v pořadí, ale dokázal vycítit a pochopit Petrovy pocity.

„Hněváš se, že tě beru na lehkou váhu, vid? Ale tak to není, Petře. Jestliže Stavro dělá něco špatného, překazíme mu to. Ty shromáždíš důkazy, vid?“

„Ovšem,“ vyhrkl Petr.

Obrazovka Karsova osobního telefonu zaplála výstražným světlem. Byl to Marek, hlásil se rovnou z Arkádie.

„Jedu do Lunagradu,“ vychrlil ze sebe reportér. „Milčevová přiletěla ze Země. Chce mi poskytnout rozhovor.“

Petr se naklonil k objektivu telefonu.

„Co říkala o tom cirkuse na dálnici?“

„Táhne s Kilianem za jeden provaz… jak to tak vypadá. Mluvila o fyzikálních proměnách světla uvnitř té anomálie, o magnetickém poli, o struktuře hmoty… Myslela, že mě utáhne na vařené nudli. Jenže já jí zatopím pod kotlem, to se bude divit! Jedu za ní a ohlásím se ti hned, jak se dozvím něco rozumného.“

O Karsově účasti v celém plánu nepadlo ani slovo. Neztráceli čas a brzy hovor ukončili.

„Odposlouchávali nás?“ poznamenal Petr. „Co myslíš…“

„Nemyslím, já vím,“ řekl Kars a ukázal na jeden z displejů. „Na třech uzlových bodech. Tak si říkám, že je mi ten váš plán čím dál sympatičtější…“

Petr se vracel domů na Měsíc v báječné náladě. Je to už dědek dědkovatá, ukecaná, ten starej Kars, ale jádro zpravodaje v něm zůstalo a nebojí se ani čerta, ani jednoho pitomýho generála!

Lunagradskou pobočku sofijského Střediska našel Marek bez velkých obtíží – nekryl ji ani první stupeň utajení a veřejný orákl ochotně sdělil Markovu navigátoru souřadnice se stejnou ochotou, jako když se nějaký turista ptal po Armstrongově pomníku. Provoz v dopravních koridorech Lunagradu byl živější než v Arkádii. V lunagradském habitatu přece jenom pracovalo víc výrobních podniků a vědeckých institucí než v Arkádii, která se zaměřovala především na turistický ruch a informatiku. Lunagradské dopravní koridory byly širší, ale taky špinavější a jaksi šedivější, bez reklam a parádiček, jimiž Arkádie přímo hýřila. Hustý provoz pozřel Markovo gravo a navigátor neomaleně smýkal lehkým vozítkem na přejezdech a křižovatkách. Prudké akcelerace a brzdění rozhoupaly Markův žaludek a vodicí lišty, omlácené těžkými vozy, co chvíli bouchaly do boků vozidla.

Novinář si oddechl, když navigátor opustil síť hlavních tepen a pohroužil se do vedlejších vlásečnic dopravního systému. Zelená tečka na kontrolním displeji se už nadějně blížila cíli.

„Stůj," zvolal Marek.

Vpředu, nějakých padesát sto metrů daleko, spatřil hranatý gravibus ozdobený bombastickými znaky Jednotek planetární obrany, kde nechyběly žádné obnošené symboly, jako jsou orlí křídla, hvězdy, blesky, pěsti, kruhy a kříže.

„Zhasni," zašeptal novinář, jako by se bál, že vojáci, kteří stáli na úzkém ochozu nad úrovní vozovky, ho mohou zaslechnout. Jsou to lidé, nebo roboti? To Marek nevěděl.

Pohlédl vzhůru. Průhledným stropem viděl spodek stezky pro chodce. Stovky kráčejících tlapek se tam objevovaly a hned zase mizely, všechny uspěchané a zcela lhostejné k tomu, co se děje pod nimi. V protisměru projel bus plný dětí, měly nosy přimáčknuté k oknu, křičely a mávaly. Marek se přinutil k úsměvu a neohrabanému zamávání. Děti ocenily jeho snahu zdvojnásobením energie – bus byl vyroben z mimořádně odolného materiálu, protože se po té explozi nadšení nerozpadl.

Marek otevřel dveře. Pach plastického prachu, typický pro Lunagrad, ho objal do šedivé náruče. Až to všechno skončí, pomyslel si novinář, dám si pivo. Ale… kdy to skončí?

Z průchodu, u kterého parkoval vojenský gravibus, vyšli nějací lidé. Měli stejnokroje… a mezi nimi doktorka Milčevová. Marek ji poznal i na tu dálku!

Přišel jsem pozdě… blesklo mu hlavou. Jde s nimi dobrovolně, anebo ji vedou? Důležitá otázka, protože naznačovala řešení jiné záhady: je doktorka Draga Milčevová do spiknutí zapletená, nebo ji jenom klamou, jako všechny ostatní?

Obrátil se k vozu. V boční kapse dveří by měl mít dalekohled.

„Hej, vy tam!“ křikl kdosi.

Prudce se otočil a spatřil, jak k němu běží dva vojáci.

Bez váhání vklouzl do grava.

„Jeď,“ křikl. Vozidlo vyrazilo vpřed, ale vzápětí se prudce zastavilo. Vojáci disponovali blokátorem, stejným, jaký používá dopravka!

Marek se ani nezmohl na kletbu. Trhnul pákou nouzového ovládání dveří. Ještě štěstí, že v gravech zbyly aspoň nějaké manuálně ovládané agregáty! Na ty neplatí žádný blokátor. To už vojáci dobíhali, viděl jejich červené obličeje, zaťaté pěsti. Něco křičeli, ale nerozuměl jim. Dveře na druhé straně od ochozu se rozletěly vzhůru a Marek vyskočil ven. Signální siréna zaječela a pojízdná cisterna mu přeletěla těsně před obličejem – měl dojem, že pocítil chlad kovu na špičce nosu! Bylo to o vlas, pomyslel si a rozběhl se vpřed.

Jak dlouho bude moci utíkat po vozovce? První gravibus nebo nákladák ho smete. Mléčně bílou stezkou pro chodce vnikalo dolů kalné světlo. Černé šlapky způsobně ťapkaly v jednotvárném rytmu, spěchaly za malichernými cíli. Nikdo z těch blaženě nevědomých lidí tam nahoře netušil, že o deset dvanáct metrů níže zoufalý muž utíká, aby… Aby co? Aby zachránil svět?

Jsi hlupák, zasmálo se Markovo druhé já.

V tu chvíli ho zasáhla tma.

Probral se ve veliké hale – zřejmě patřila nějaké továrně. Byla takřka pustá, jen u vzdálenější stěny stálo několik velikých nákladních vozů, označených zlatými symboly JPO.

„Otevřel oči,“ poznamenal někdo. Marek se otočil. Uvědomil

si, že sedí na pohodlném přenosném křesílku, zhotoveném z trubek a plátna. Opodál stál hlouček mužů a žen ve stejnokrojích. Mezi nimi poznal okrouhlý obličej generála Kiliana. Pokusil se vstát, ale nohy ho neposlechly.

„Udělal jste velkou hloupost," oslovila ho nějaká žena. Draga Milčevová! Nepříliš chytře se zatvářil, když ji poznal. Důvěrně se k němu naklonila. „Mohlo vás něco přejet."

„Oni vás… nezatkli?"

„Máte hlavu plnou falešných představ," ozval se generál Kilian. „Nejsme policejní jednotka, a – koneckonců – vy jste přeci nic neprovedl. Jste novinář a konáte svoji povinnost, stejně jako my vykonáváme tu naši."

„Povinnost," ušklíbl se novinář.

„Aktivují robota typu Arnal," podotkla Milčevová. „Vás to nezajímá? Nechcete se podívat?"

Vstal, aniž pomyslel na to, že k tomu nemá dost síly.

„Arnal…" opakoval po ní. Ukázala očima kamsi dozadu. Skupina techniků v bílých pláštích pozorovala, jak ze zádi blankytně modrého nákladního vozu velebně vyjíždí plošina, jako dlouhý dračí jazyk. Chvilku trčela ven do prostoru, tak dlouhá, až se zdálo, že musí nákladní vůz převrhnout, a potom se začala sklápět dolů. Podlahy se dotkla jemně, ani to nezazvonilo.

V hale vládlo kostelní ticho, jen atmosféra byla jiná, nevonělo tu kadidlo, zato zde páchl plastik a kouř spáleného kovu. Marek doprovázený Milčevovou a Kilianem přistoupil ke skupině důstojníků. Marka nesmyslně napadlo, zda je zde někde poblíž kantýna. V takové chvíli myslíš na pivo, okřiklo ho druhé já. Ano, myslím, a je na tom něco špatného?

Nitro nákladního vozu zazářilo bělostným, poněkud oslepujícím jasem.

Někdo hlasitě vzdychl.

Chvilku se nedělo nic, jen větráky jednotvárně hučely ve snaze zbavit vzduch nežádoucích páchnoucích příměsí, ale nedařilo se jim, jen vířily prach.

Pak se v jasně bílém obdélníku objevila lesklá černá postava.

Byl to univerzální robot typu Arnal, vyrobený v malé sérii ve

dvacátých létech, kdy vyvrcholily náboženské války, pro potřeby armády, námořnictva a letectva jednotek Organizace spojených národů. Po obnovení pořádku (žádný robot tohoto typu nebyl nasazen v boji) byl zbraňový systém Arnal zlikvidován, s výjimkou jediného kusu, který byl nakonzervován a uložen do výstrojního skladu JPO pro případ krajní nouze.

Ten případ nastal?

Robot nebyl vyšší než obvyklý pozemšťan, jen proporce těla měl odlišné, a samozřejmě i základní vzezření. Jeho tvůrci se nesnažili vystihnout podobu lidské tváře a lidského těla, nezakrývali strojovou podstatu této umělé bytosti. Arnal vypadal jako ocelový sud posazený na válcovité nohy. Místo jednoho kolenního a loketního kloubu však měly tyto údy klouby dva. Arnal navíc mohl ztrojnásobit jejich délku.

Horní třetina těla byla oddělena od spodní části nehlubokou rýhou, přičemž ruce vyčnívaly z trupu těsně pod tímto rozhraním. Marek pochopil, že ona horní třetina není nic jiného než hlava. Robot neměl žádný krk – i to odpovídalo zřejmé snaze konstruktérů oprostit stroj od jakýchkoli nežádoucích výčnělků a prohlubní, které by mohly zvýšit zranitelnost válečného stroje.

Na to, že byl šedesát let starý, vykračoval si Arnal jako robot nejnovější generace. Roboti z dvacátých let se vyznačovali opilecky rozmáchlou chůzí, zato Arnal kvačil s kočičí pružností. Jeho kroky nebylo slyšet, našlapoval jemně jako noční zvíře.

„Pojď sem," vyzval ho generál Kilian.

Stroj zamířil rovnou k němu. Byl zřejmě naprogramován na generálův hlas. Jen vrchní velitel JPO mu bude udílet rozkazy, nikoho jiného neposlechne.

Dva metry před generálem se Arnal zastavil.

Marek se nedokázal ubránit vnitřní živočišné hrůze.

Ten stroj… kdyby se mu zachtělo, ve zlomku vteřiny zničí všechno kolem sebe. V jeho hrudi hoří oheň studené fúze; sálá dost energie, aby roztavila povrch Měsíce na padesát kilometrů kolem dokola. Kdyby Arnal uvolnil špetku ukryté síly, hala by vzplála jasným plamenem, kov a plastik by se v okamžení sloučil s kyslíkem, a až by plyn byl vyčerpán, hmota by se tavila jako vosk.

Arnal by zůstal stát uprostřed té zkázy netečný a nedotčený, jako božstvo zkázy.

Na jeho lesklém povrchu zářil odraz světel. Vypadalo to, jako kdyby ve své hrudi skrýval celou galaxii hvězd.

„Znáš svůj úkol?“ zeptal se ho generál Kilian.

„Ano,“ odpověděl Arnal. Kde bylo jeho komunikační ústrojí? Marek neviděl ani reproduktor, ani receptory zvukových a světelných signálů. Kde má Arnal oči? „Prozkoumám anomální oblast jedna a podám hlášení.“

„Zbraňových systémů nepoužiješ v žádném případě. Opakuj!“

„V žádném případě nepoužiji zbraňových systémů,“ opakoval Arnal. Jakým hlasem hovořil? Mužským, nebo ženským? Vysokým, nebo hlubokým? Marek nikdy neslyšel podobný tón mluvy. Zněl jakoby z velké dálky, a přece byl tak blízký. Strach z něho spadl. Racionální novinář, ukrytý v hlubinách jeho mysli, okamžitě vynašel vysvětlení: psychologové stanovili takovou frekvenci hlasu, který budí v člověku pocit důvěry a bezpečí. I ten konejšivý hlas fakticky patří k bojové výbavě Arnala.

Jestli všechno funguje tak dobře… pomyslel si Marek. Měl najednou dojem, že v Arnalově přítomnosti se mu nemůže pranic stát. I kdyby spadl strop haly, Arnal by vysunul teleskopické nohy a ruce, rozpřáhl by se a pád by zastavil. I kdyby…

„Připrav se,“ řekl generál Kilian.

„Jsem vždycky připravený, generále Kiliane,“ odpověděl Arnal. A pak dodal cosi neočekávaného. Řekl: „Co…“

Pomalu se otáčel kamsi stranou.

„Co se děje, Arnale?“ zvýšil generál Kilian hlas.

Robot vykročil.

„Stůj!“ Arnal neuposlechl. Šel dál, ruce volně spuštěné podél válcovitého těla. Nohy opatřené dvěma kolenními klouby se vlnily jako tykadla nějakého mořského živočicha, byl to pohyb krásný i hrůzný zároveň. Stroj kráčel po ideální přímce, rovnou ke stěně.

„Stůj! Já ti to nařizuju!“

Náčelník štábu se naklonil ke svému veliteli.

„Generále… za tou stěnou je vakuum.“

Kilian se k němu obrátil.

Červeň vymizela z jeho ducatých tváří. Zvedl ruku a křikl:

„Všichni pryč!“

Robot kráčel vpřed, nevšímavě, jako postava ze starého techfilmu. Neuposlechl rozkazu… Od dětství všichni slýchali, že se něco podobného nemůže stát, i ty jednoduché modely mají v sobě zakleté celé kaskády zápovědí. Neuposlechnout rozkazu, tohle robot prostě nedokáže.

Jeden ano, jeden to dokáže, Arnal, poslední svého druhu.

Halou duněly kročeje vyděšených mužů a žen. Zvuk se odrážel od ploch a nosníků, chvěl se v prostoře nasycené strachem. Nikdo z přítomných se nerozběhl vpřed, ale jenom proto, že to neudělal Kilian. Úroveň strachu ještě nedosáhla té výše, kdy pukají okovy disciplíny.

Spořádaně opustili halu, generál poslední. Ve dveřích se zastavil a ohlédl se. Robotovi zbývalo už jenom několik metrů.

Voják zaváhal. Arnal možná jenom blufuje… Zrakové orgány v horní části těla tak jako tak jsou lidskému zraku neviditelné. Není vyloučeno, že stroj po celou dobu sledoval počínání svých lidských pánů, a i teď pozoruje Kiliana. Když tu zůstanu, přemýšlel generál, když neuzavřu hermetické dveře, robot se neodváží prorazit stěnu.

Zbýval už jenom krok.

Generál ucítil na rameni lehký dotyk. Ustoupil, těžké kovové dveře mu projely před obličejem a se syknutím se zaklesly do hermetické zárubně. Vzápětí se otřásla stěna a ozval se rachot, jen málo tlumený stěnami.

Robot rozrazil bok haly a vyšel do volného prostoru.

Petrovo druhé setkání s vojáky JPO proběhlo daleko hladčeji než to první. Žádný lhostejný robot ani komisní důstojník se ho nepokusili zadržet. Propustka, kterou dostali od náčelníka zpravodajského oddělení všichni účastníci veřejného zasedání štábu, platila i zde, v zakázané oblasti. Zóna urazila v poměrně krátké době velkou vzdálenost. Collins už dávno zůstal za obzorem, zóna, postupující na Lunagrad, minula i Collinsova menšího bratra Armstronga a blížila se malému kráteru Maskelyne Y.

Specializované skupiny JPO obstoupily zónu v širokém kruhu. Mobilní tábory vybavené spojovací a měřicí technikou byly na kdejaké vyvýšenině, a že jich tu je požehnaně, v této části Moře klidu. Postavičky v bílých hermetických oděvech se hemžily kolem vysokých antén. Z temných stínů blýskaly modravé majáky. Lehká terénní grava kmitala mezi jednotlivými tábory jako vyplašení brouci. Ale nejvíce lidí i techniky bylo v bezprostřední blízkosti zóny, zejména na tělesu dálnice, ve směru postupu i na druhé straně, kde zóna uvolňovala silnici v pravidelném tempu osmi kilometrů za hodinu, přesněji sedmi set devadesáti šesti metrů dvou set třiceti šesti milimetrů v hodině. Počítače určily rychlost pohybu ještě přesněji, na patnáct desetinných míst, až na hranici rozlišovací schopnosti nasazené techniky. Za celou tu dobu, kdy se zóna pohybovala a kdy bylo započato s přesným měřením, se ani to poslední, patnácté desetinné místo nezměnilo, rychlost byla konstantní důsledně a bezvýhradně.

Petr přepnul pohonný agregát na terénní režim a opatrně zónu objel, aby se dostal na opačnou, lunagradskou stranu, přesně podle Markova pokynu.

Robot navedl Petrovo gravo na improvizované parkoviště terénních strojů. Petr si nasadil přilbu, vystoupil a zamířil po úzké stezce k dálnici.

Nic zajímavého tu neviděl: jenom vojenské vozy a postavy v kombinézách. Nebylo jich tu mnoho, snad dvacet, třicet lidí. Ale teprve zblízka to spatřil: robot, celý kovový, bez lidských tělesných rysů, zvolna kráčel na nohách opatřených dvěma koleny, středem vozovky rovnou k zóně. Teprve teď Petr pochopil, co znamenají ta čísla, která se ozývají ve sluchátkách: sto dvacet, sto patnáct, sto deset… Někdo neznámý, zřejmě automat, odpočítával vzdálenost, která dělila robota od zóny.

Lidé v hermetických oděvech pomalu ustupovali a vytvářeli široký špalír.

„Tady jsem, Petře," ozval se v reproduktorech Markův hlas, a jedna z postav na něho zamávala. Petr se usmál a s úlevou pocítil, jak polevila tíseň, která ho skličovala. Teď si uvědomil, jak zoufale mu bylo mezi těmito lidmi v hermetických oděvech, mezi

příslušníky JPO. Nepatřil mezi ně a dokonce jimi pohrdal, aniž si ovšem dělal nějaké iluze o citech, jež oni chovají vůči němu.

Marek ale stál v druhé větvi špalíru a Petr se neodvážil proběhnout po pustém prostoru, který je dělil.

Nevěděl přesně, co se děje. Marek mu stačil sdělit jen to podstatné. Arnal se vymkl kontrole a kráčí po dálnici vstříc zóně. Generál Kilian nemá nic proti tomu, aby zástupci tisku byli svědky okamžiku, kdy se robot, zřejmě o své vůli, pokusí dovnitř proniknout.

Petr by rád diskutoval s Markem o desítkách otázek, které mu vířily hlavou, a hlavně o té nejdůležitější: Proč se robot vymkl kontrole, když teď, o své vůli, dělá přesně to, co by od něho Kilian chtěl?

„Osmdesát, sedmdesát pět, sedmdesát…," znělo v reproduktorech. Bylo to zaklínadlo, modlitba k neznámému božstvu, vzývání duchů matematiky, nejhlubší mystérium – číselná řada pravidelně klesající ve skocích po pěti metrech. Robot pružně kráčel vpřed. Neviditelné paprsky asi ohmatávají jeho tělo. Co všechno lidé o robotovi vědí v této chvíli? Změřili jeho rychlost, znají teplotu venkovního pláště, střeží úroveň radiace, číhají na sebemenší výron energetického záření. Nitro stroje jim je ale uzavřené. Nedokážou proniknout do hlubin bytosti tak záhadné, třebaže byla stvořena lidskýma rukama a třebaže ta hlubina je fakticky vzdálena od světa lidí jen několik málo centimetrů venkovního pláště.

„Dvacet… patnáct…"

Petrovi se zazdálo, že robot zvolnil. Napadlo ho, že by měl nahlas komentovat to, co vidí, ale včas si uvědomil, že kamera vestavěná do jeho přilby snímá přesně to, na co on zaměří zrak. Obraz přebírá vysílačka v terénním gravu a předává ho rovnou do směny agentury. Tam nějaký kolega reportáž okomentuje – má k dispozici víc faktických údajů než Petr, který je na místě událostí.

„Deset… pět… teď!"

Robot se zastavil v polovině kroku. On, který bez potíží prorazil ocelovou stěnu hangáru (technici propočítali sílu úderu, byla srovnatelná s explozí standardní pumy z doby náboženských válek), nedokázal prostoupit silové pole zóny!

V reproduktorech syčelo ledové ticho.

Robot, jednu nohu přímo pod sebou, druhou – nadvakrát zalomenou – povysunutou nazad, ruce rozhozené do stran, utkvěl na nekonečně dlouhý okamžik ve strnulé pozici. Jak dlouho tak stál? Petr se neodvážil pohlédnout na spodní okraj vnitřku své přilby, kde pulzoval číselník hodin. Mohl by tím zmást svou kameru. Jsou to vteřiny, snad desítky vteřin.

„Teplota vnějšího pláště Arnala stoupla na tisíc pět set dvanáct stupňů Celsia," ozval se najednou hlas v reproduktorech. Síla nárazu se přeměnila v teplo.

Proboha, patnáct set stupňů… pomyslel si Petr. Jaký jiný stroj by snesl takový náraz a vydržel takovou teplotu?

Teprve teď si uvědomil, jak strašlivý nástroj je Arnal, vojenský robot nadaný šestým stupněm umělé inteligence.

Arnal zavrávoral, našlápl dozadu a ustoupil – poněkud nejisté – o několik kroků.

Potom vyrazil vpřed, se stejným výsledkem jako prve. Silové pole zóny ho nepropustilo!

„Teplota vnějšího pláště Arnala stoupla na dva tisíce dvě stě jeden stupeň Celsia," informoval neznámý hlas, nevzrušený, jak v takové chvíli dovedou být jen roboti.

„Ještě jeden takový náraz a hrozí exploze," vstoupil do vysílání jiný hlas, velmi vzrušený a velmi lidský – Petr poznal hlas generála Kiliana. „Arnale, ještě jednou ti nařizuji – stůj!"

Byl to poněkud směšně formulovaný rozkaz, protože Arnal v tomto okamžiku fakticky stál, a sotva Kilian dořekl, dal se do pohybu a ustupoval nazad.

„Stůj… stůj…"

Generál křičel, ale marně. Stroj ustupoval dál a také lidé se začali šourat nazad. Dav kolem Petra se rozvlnil. V reproduktorech zaštěbetaly lidské hlasy. Výbuch… všichni zahyneme… reaktor studené fúze… poloměr pěti set kilometrů…

To byl střízlivý odhad. Jestliže reaktor studené fúze v Arnalově těle vybuchne, a to se může stát, jestli stroj ještě jednou narazí a teplota přesáhne kritický bod, ohrožený bude i Lunagrad, natožpak lidé v bezprostřední blízkosti výbuchu. Pak ovšem je každý

ústup zbytečný, Je přeci jedno, mám-li zahynout deset metrů od epicentra, nebo padesát!

Takto uvažovali zřejmě všichni, byli to vojáci, navyklí střízlivé kalkulaci, a přece ustupovali, všichni do jednoho, Petr by se jim byl rád vzepřel, ale nešlo to, lidská masa ho strhla s sebou. Na okamžik ho zachvátila panika. Rozhlédl se kolem sebe, ale viděl jen kulaté přilby kosmických obleků, poloprůhledné, někdy mléčně zakalené. V lesklém povrchu se odrážely hvězdy, někdy modř Země, ale někdy, jakoby z hlubiny, vytryskl třpyt vyděšených lidských očí.

Až Arnal narazí, v Moři klidu vybuchne nové Slunce, pomyslil si Petr.

Robot se zastavil.

Také lidé strnuli a bez dechu čekali, co se bude dít dál.

Tentokrát stroj nevykročil. Rozběhl se, nasadil do toho rozběhu takovou sílu, že tlustá plastiková deska dálnice, vypočítaná na váhu dálkových nákladáků, nevydržela tlak a pukla. Ale to už druhá Arnalova noha dopadala, zabořila se do povrchu tvrdého a pevného jako ocel na pět, snad deset centimetrů hluboko, ale stroj nedbal, jeho rychlost rostla, při třetím dopadu chodidla se povrch dálnice začal tavit a čtvrtý krok rozžhavil chodidlo do červena, později do běla. Byl to raketový start, netvor v několika okamžicích nabyl obrovské rychlosti… Někdo ví, jak rychle běží, někdo vždycky všechno ví, Arnal je údajně schopný dosáhnout i únikové rychlosti na povrchu Měsíce, je schopen utéct do kosmu, jenže on neutíká, on útočí!

Útočí!

Nohy rozžhavené, ruce přitištěné ke kovové hrudi, nachýlený kupředu v úhlu pětačtyřicet stupňů, Arnal běžel a deptal přitom dálnici nohama. V reproduktorech Petrovy přilby cosi breptalo, byl to automat, který hlásil Arnalovu vzdálenost od zóny, ale mluvil tak rychle, že rozumět mu mohly opět jenom automaty.

Arnal byl příšerně rychlý, ale…

Ale někdo byl ještě rychlejší.

V posledním okamžiku, kdy Arnala dělila od zóny jen malá mezera, postava v bílém hermetickém obleku se vyloupla z davu a postavila se útočícímu netvorovi do cesty.

Arnal ji nabral plnou rychlostí na hruď, ale to už dopadl na stěnu zóny.

Vzápětí oba zmizeli, stroj i člověk, bezpochyby mrtvý, rozbitý ne na molekuly, ale na atomy po tom hrozném nárazu.

Arnal i člověk se propadli do zóny.

Kopule doposud neviditelná se ve zlomku vteřiny mléčně zakalila. Na tělesu dálnice se najednou objevil obrovitý bílý dóm, opalizující neposkvrněnou bělostí. Z reproduktorů se ozýval neartikulovaný křik a Petr si vzápětí uvědomil, že také cosi volá z plných plic, že někam běží, mává rukama, lidé do něho strkají zleva zprava, klopýtá, div neupadne, běží dál, dál…

Jen zvolna se dav uklidňoval, a jak se rozestupoval podél hranice zóny, i řídl.

„Kdo to byl?“ zvolal najednou generál Kilian.

„Doktorka Draga Milčevová,“ odpověděl mu někdo, a Petr by byl přísahal, že poznal Markův hlas.

„Podívejte…“ zvolal najednou a prostým dětským gestem ukázal kupředu.

Bělostná kupole se začala zmenšovat, scvrkávala se jako proražený balon, už byla poloviční, už čtvrtinová, rychlost vzrůstala, podobala se implozi, ještě zlomek okamžiku a Petrovi se kupole ztratila docela.

Prodral se davem vpřed. S rukama napřaženýma běžel po dálnici. Teď, teď se musí dotknout stěny zóny. Běžel ale dál, neviděl nic a nic také nenahmatával. Vpředu zahlédl nějaká světla.

Také z druhé strany, od Arkádie, běželi lidé. Rychle překonali poslední metry, které je dělily, a docela nesmyslně si padli do náruče, jako kdyby překonali propast života a smrti.

Zóna zmizela.

Po Arnalovi a pozůstatcích doktorky Dragy Milčevové nezůstala ani stopa.

Směnař pozorně naslouchal.

V plastivizních dómech pulzoval svět. Kars přejížděl očima z jednoho na druhý. Svět… Spíš dramata světa. Úspěchy a prohry. Jen to největší a nejrychlejší a nejstrašnější a nejkrásnější

mělo naději na vstup do mihotavé kupolky plastivizního dómu. Jeden motýl neměl právo vstupu do plastivizního dómu, zato smršť deseti milionů motýlů v povodí řeky Paraná ano. Člověk musel být mimořádně velký, nebo malý, silný, nebo slabý, krásný, nebo šeredný, aby si ho plastivizní kamery všimly a umožnily mu tři minuty slávy v dómu. Jenom špičky, hroty vlastností a zdatností v lidských oborech všeho druhu. Ale podobně jako fakírské lůžko vytváří na hrotech svých hřebů hláď, která je ležícímu stejně příjemná, jako kdyby to byla obyčejná deska, všechny ty mimořádnosti vytvářejí ve svém úhrnu jeden jediný šedivý průměr. Věděl to Kars po pětatřiceti letech novinářské praxe, ale cítil to i každý plastivizní divák.

Kdo tedy byl rozčilený, kdo tedy se dokázal vzrušit, kdo svítil červenými tvářemi? Jenom zpravodaj, novinář, lovec senzací.

Jako teď Petr Adlen.

Kars mu naslouchal a hlavou mu táhla cárovitá mračna pochybností. Ano, spiknutí. Vražda? Proč by ne, i tak lze charakterizovat událost u kráteru Armstrong. Doktorka Milčevová je oběť, dozajista. Petr má pravdu, ne bezdůvodně mu tváře svítí červení, ale, nakonec, není to všechno staré jako svět sám, jako ta koule podobná plesnivému pomeranči, která tak nestydatě zabírá valnou část hvězdné oblohy?

„Podíváme se, co se s tím dá dělat," uslyšel Kars sám sebe.

„Jak to – co se s tím dá dělat? Vždyť jsme se domluvili, vždyť…"

Jsem unavený, řekl si Kars. Měl bych odejít, dokud je čas. Na mé místo už patří někdo mladší. Dokážu se vzrušit ještě nějakou událostí? Řeka Ganga vystoupila z břehů, utopilo se pětadvacet tisíc lidí, třebaže byli varováni, třebaže protipovodňová služba byla připravena k zásahu. Varovný signál nepronikl; nikdy nepronikne, vždycky se najde v informačním řetězu opilec, hlupák, narkoman, fanatik. Generál Kilian zosnoval spiknutí. Je to první generál lidských dějin, který konspiruje… proč vlastně? Aby dostal o hvězdu víc? Aby byl ještě více generálem?

Směnař se naklonil nad mikrofon a udělil oráklu několik pokynů. Informace zakletá do proudu fotonů se řítí po galeriích šestidimenzionální struktury počítače jako smečka křepeláků.

Vstávat, vstávat, burácí bachař na chodbě kriminálu, bystře kráčí podél zamčených dveří a budí spáče. Padám, padám, řve vysmoleným hlasem, pohne pákou, dveře se otevírají a data vypadávají ze svých registrů. Jedu, jedu, makám, makám, překřikují se dozorci a data klušou chodbami a po schodištích až na dvůr. Až na obrazovku.

„Informace chybí v paměti," hlásil orákl.

Petr se rozčiloval, naléhal, vyhrožoval, prosil.

Směnař mávl rukou, aby mladého muže umlčel. Zazdálo se mu, že nějaká tíže mu dolehla na ramena.

„Chci vzorky relací týkajících se Incidentu Collins," poručil oráklu. Ale stroj se nenechal odbýt a opakoval:

„Informace chybí v paměti."

„Chci archiv," houkl směnař, a sotva dostal spojení, požádal o výběr záznamů všech relací, týkajících se takzvaného Incidentu Collins. Ale ani tentokrát se nedočkal obsažnějšího sdělení. V archivu žádné záznamy nejsou.

Smršť motýlů, záplavy v Indii… tohle jsou nepodstatné zprávy, třebaže znamenají bezprostřední utrpení pro statisíce lidských bytostí. Jenže tohle… to bylo něco jiného. Teď je ohrožena sama podstata zpravodajské sítě. Tak skeptický Kars přece jenom nebyl, aby zapochyboval o smyslu svého poslání a o významu informačního Molochu, jemuž celý život sloužil. Informujeme lidi, třeba neobratně, třeba o hloupostech, ale informujeme je, generále Kiliane, a nikdo nemá právo do naší práce zasahovat!

Petr si všiml změny na Karsově obličeji.

„Co se stalo?"

„Někdo… vymazal záznamy o Incidentu Collins z paměti," řekl Kars. „Dobrá. Petře, musíme jednat. Naše dohoda… platí v plném rozsahu. Spoléhám na tebe a na Marka. Vaše záznamy jsou v pořádku, doufám…"

„Ovšem!"

„Poslouchej dobře. Připravíš relaci. Nikdo o přípravách nebude vědět, jenom já, Marek a ty. Jdi na pracoviště číslo sedm, zůstaň tam, sestav rámcovou relaci a čekej na Marka. Ten bude v terénu, řídit ho budu já."

Hovořil stručně, až úsečně. Indikátor šifrovacího zařízení šarlatově zazářil. Nějaká mocná vnější síla útočí na přenosový kanál. Snaží se šifrovku zlomit. Ještě chvilku a podaří se jí to, uvědomil si Kars. Musím končit, musím…

„Všechno je jasné… končím!“

Přerušil spojení v okamžiku, kdy varovná siréna zazpívala varovný signál. Vetřelec vstoupil do sítě.

Kars se opřel do polštářů křesla. Jemné prsty masážního přístroje mu brnkaly kolem páteře. Opatrně uložil olověné ruce do klína a přivřel oči. Přemýšlel, a najednou si s leknutím uvědomil, že neví o čem.

V místnosti bylo šero. Signální světlo švihalo o strop a stěny jako zkrvavený bič. Petr opíral dlaně o desku stolu. Cítil téměř živočišné teplo vysílacího agregátu. Stroj byl připraven. Záznamové kazety se chvěly ve svých lůžkách. Sestřih Petrova archivu, doplněný záznamy toho, co získal Marek. Kompletní obžalovací spis. Všechny detaily podporovaly jeden druhý, jako svorníky gotické klenby. Ze sítě údajů vyvstávala tvář generála Kiliana, malého Napoleona, který se vynořil, kde se vzal tu se vzal, jak už to Napoleonové mívají ve zvyku, a pokusil se dobýt svět.

Organizace spojených národů už dlouho uvažuje o zrušení Kilianova sboru, posledního zbytku romantických představ o vesmíru oplývajícím nájezdníky v šupinatých pancířích a s chapadly místo rukou. Program CETI… Petr si z dětství pamatoval na nejeden falešný poplach. Sotva fyzikové otevřeli dveře do nové galerie hmoty, sotva se naučili fyzicky vstupovat do reality multidimenzionálních prostorů, sotva si osvojili podivné zásady-nezásady teorie nekauzality, romantici se domnívali, že zaslechli hlasy z hlubin vesmíru. A kde jsou hlasy, tam jsou i hrdla, a kde jsou hrdla, nechybějí paže. Možná že ozbrojené paže. Z této úvahy vznikly Jednotky planetární obrany, uchystané odrazit první vlnu kosmické invaze. Profesionální vojáci měli dát ohroženému lidstvu čas ke globálně rozvinuté obranné akci.

To všechno jsou, a vždycky byly, nesmysly. Každý to ví. I generál Kilian o tom nepochybuje. A proto zosnoval ten průměrně chytrý

pokus o spiknutí. Po smrti Milčevové pochopil, že zašel příliš daleko, a začal zametat stopy. Jak se dostal do všech datových bank systému? Kars se osobně přesvědčil, že skutečně všechny banky hrají stejnou písničku, jakmile dostanou dotaz na Incident Collins: informace v bance chybí. Jenom umělá inteligence šestého stupně má přístup do všech sítí. Možná že Kilian disponuje ještě jedním superpočítačem. O Arnala přišel, ale možná že má něco dalšího v zásobě.

Dohady, pořád jenom dohady. Jenom čas je realita, neúprosně letí, červený majáček varuje a Marek – nikde!

Petr cítil, jak mu vlhnou dlaně. Smekl je z desky stolu a otřel si je o kalhoty.

Marku, Marku… Prosil ho bezhlesně, prosil ho zoufale. Kde jsi? Na co čekáš?

Kilianovi lidé ho – možná – už zatkli. Nějak se dozvěděli, co spolu chystají. Třeba Kars zradil. Je starý, už asi nemá odvahu. Ve svém věku si nechce přidělávat nepříjemnosti. Co mu chybí, směnařovi? Jestli je to tak… do smrti ho budu nenávidět.

Ale teď není na nenávist čas. Je třeba prosit o pomoc… koho! Náhodu? Marka? Boha?

Kontrolky hlásily průnik do druhého suterénu.

Vtom se ozval bzučák.

Jak dlouho Petr čekal na ten spásný tón! Představoval si, že vystřelí bleskurychle rukou, aby se co nejdřív dotkl senzoru. Nepromrhá ani zlomek vteřiny, zareaguje okamžitě. A teď…

Bzučák opakoval svou výzvu.

Petr vychutnával okamžiky úlevy. Tíže sestupovala z jeho hrudi, uvolňovala mu údy. Ne kámen ze srdce, ale celá lavina se zřítila do propasti zapomenutí.

Pomalu, takřka láskyplně pohladil senzor bříškem ukazováku.

Najednou blesk: je to Marek?

„Petře…“ ozval se Marek.

Petr se rozesmál. Obraz se mu zavlnil před očima. Utřel si slzy a polkl.

„Petře!“

„No ovšem, jsem to já,“ usmál s Petr.

„Co je s tebou? Jsi nějaký divný. Je všechno v pořádku?“ naléhal Marek. Otočil se kamsi stranou, ale pak se znovu naklonil k objektivu telefonu. „Je všechno v pořádku?“

„Jak by ne. Mašiny nažhavený, jen je rozjet. Tak jedem!“

Marek jemně zavrtěl hlavou a povytáhl obočí.

„O čem to mluvíš?“

No přece – spojení, chtěl vyhrknout Petr, a ta tíživá hromada balvanů s překvapivou lehkostí opustila údolí a usídlila se znovu v jeho hrudi. Zradil mě. Marek mě prásknul Kilianovi.

„Ty hajzle,“ řekl mu.

„Petře, co je to s tebou? Co děláš tam dole? O co ti jde? Prosím tě, poslouchej mě! Musím ti…“

Petr ale vztahoval ruku po senzoru, aby přerušil to prokleté spojení. Ruka byla olověná a svaly vypovídaly poslušnost.

Najednou Marek zmizel z obrazovky a jeho místo zaujala protivně veselá tvář generála Kiliana.

Petr spustil ruku do klína.

Tak přece… Je to krysa a já jsem zůstal sám.

„Poslouchejte, Adlene…“

Petr zavrtěl hlavou a přivřel oči.

„Vy jste ale všichni hajzlové…“

„Jde mi o vaši bezpečnost.“

„Však vím. Vaši pohůnkové se dostali už do třetího suterénu.“

„Do třetího suterénu… Co o tom víte?“

„Bezpečnostní zařízení, vy jeden lepenkovej generále!“

„Adlene, proboha, věřte mi! To nejsou moji lidi!“

„Kdo tedy?“

„Je to Arnal!“

Petr vydechl. Generál pokračoval:

„Vím, co chcete říct. Ano, oba jsme viděli na vlastní oči Arnalovu zkázu. Arnal byl zničen, Milčevová zahynula, zóna zmizela, ale Arnal je tu znovu, najednou se objevil v budově lunagradské pobočky Střediska a teď je tady v Arkádii, jde po vás, Adlene!“

„Lžete.“

„Jak vás mám přesvědčit?“ „Přepojte mne na Lagrang. Chci mluvit se směnařem.“

„Máte málo času…“

„Proč mě zdržujete?“

Generál chvilku přemýšlel a pak řekl:

„Prosím, jak myslíte.“

Na obrazovce telefonu zaplál nápis ČEKEJTE. Po nekonečné chvilce se objevil Kars. Hleděl do objektivu nepřítomně, zřejmě mu trvalo nějakou dobu, než Petra poznal.

„To jsi ty,“ řekl bez velkého nadšení. „Já myslel, že se děje kdoví co, když mě volal samotný Kilian. Tak to vyklop.“

„Incident Collins…“

„Jaký incident? Něco se děje?“

„Mluvím přece o Incidentu Collins, jak jsme se domluvili… Marek měl zajistit spojení, ale zradil mě…“

Směnař co chvíli odhlížel kamsi stranou. Pak řekl:

„Poslyš, nemám moc času… Na Plesnivce to zase smrdí, v Austrálii se objevil ten silikonový mor, jestli máš nějakou novinku, tak ji vyklop, ale rychle.“

„Ty tedy nic nevíš o naší domluvě?“

„Prosím tě, nezdržuj mě!“

„Tak jsi taky hajzl.“

Kars ale nadávku nevnímal, přesněji řečeno nevnímal ji jako nadávku, nýbrž jako pokyn, že může přerušit spojení, a to také udělal, s viditelnou úlevou. Na obrazovce ho znovu nahradil Kilian.

„Spokojený?“

„Jak se vám podařilo zmáčknout Karse… to nechápu,“ řekl Petr nešťastně.

Kilianova okrouhlá tvář už pozbyla posledních stop dobráctví. Petr už mohl snadno uvěřit, že generál dovede být zatraceně ostrý chlápek, když je toho zapotřebí.

„Ty jeden idiote,“ oslovil Petra, „kašlu na tvoje žvásty. Arnal je tady a jde po tobě. Jestli nezvedneš tu svoji prdel a nepohneš jí, sakra rychle o ni přijdeš. Prostudovali jsme plány budovy. Do tvé místnosti ústí šachta nouzového východu. Arnal o ní pravděpodobně neví, protože není v databance zanesená, o tom jsme se přesvědčili. Otoč se a uvidíš plechovou skříň. Odsuň ji stranou.

Za ní jsou schované dveře. Ty otevři, vlez dovnitř a mazej pryč, jak rychle dovedeš. Jinak je s tebou utrum."

„Jak to, že Arnal…"

„Utekl ze skladu."

„Ty podvodníku!" rozkřičel se Petr. „Před chvilkou jsi žvanil o tom, že my oba jsme viděli Arnalovu zkázu! A smrt Milčevové!"

„Co to žvaníš? Arnal utekl ze skladu!"

Oba muži, zpravodaj i generál, ztratili zábrany. Napětí je připravilo o sebevládu. Kdyby mohli, vrhli by se na toho druhého pěstmi. Nakláněli obličeje až k objektivům, takže na obrazovkách byly směšné karikatury jejich tváří. Jeden neposlouchal druhého.

A najednou Petr zmlkl.

Generál chvilku pokračoval ve spílání, ale pak také ustal.

„Co se děje?"

Petr ani nevěděl, proč přestal křičet, měl jen nejasný pocit, že ho cosi vyrušilo.

Rána.

Bylo to zadunění, u kterého nebylo možno rozeznat zdroj. Ozvalo se ze všech stran. Nábytek se zachvěl.

„To je Arnal," ozval se generál tiše. „Máš už jen několik vteřin času."

Nová rána, tentokrát silnější. Ze stěny se utrhla police s kazetami. Generál uslyšel ten rachot a úzkostlivě vzkřikl:

„Už je u tebe?"

Ne, on nehraje divadýlko, uvědomil si Petr s hrůzou. On nelže. Tam nahoře… nejsou Kilianovi policajti. Tam je…

Vyskočil a hnal se k plechové skříni. Ne bez námahy ji odsunul stranou a opravdu, spatřil nevelké kovové dveře, pořádně zanesené prachem. Nikdo jimi neprošel už řadu let. Popadl kliku a stiskl ji. Mechanismus byl zatuhlý, ale povolil. Jazýček s cvaknutím vyklouzl ze svého lůžka. Petr se opřel dlaní o stěnu a druhou rukou zabral ze všech sil. Zaskřípělo to a dveře se otevřely o dva tři centimetry. Dál už to nešlo.

Petr tedy popadl kliku oběma rukama a o stěnu se opřel nohou. Nasadil všechnu sílu. Ve spáncích cítil bušení krve. Musím…

Ta poslední rána byla vskutku ohlušující. Na stěnách se objevily

klikatiny trhlin. Kovové dveře zaúpěly. Jedna z trhlin mířila na zárubeň jako blesk. Petr si uvědomil, že po této detonaci se dveře zkřížily a že je už nikdo neotevře – leda Arnal.

Pot mu tekl po čele.

Obrátil se do místnosti. Už se ani nebál, ani nehněval, propadl se do bažiny tupé odevzdanosti.

Na obrazovce telefonu pořád ještě Kilian otevíral ústa a vydával ze sebe nějaké zvuky. Bez těch zvuků by připomínal nějakou mimořádně směšnou rybu v akváriu.

Petr pomalu postupoval do středu místnosti.

Za dveřmi už cítil přítomnost toho druhého.

Zdálo se mu, že zlo čiší jako sprška elektrických jisker, že prolíná karbonitovým ostěním, že ho zasahuje, poutá, ochromuje.

Dveře vypadly ze závěsů.

Arnal vstoupil dovnitř.

Jeho pohyby byly stejně pružné a ladné jako tenkrát, když ho Petr spatřil poprvé. Prodloužil pravou paži na trojnásobek, letmo se dotkl senzoru a obrazovka ztmavla. Potom zase paži zkrátil na původní délku. To vše se odehrálo v jediném plavném pohybu, úsporném, graciézním, jako je gesto tanečnice z ostrova Bali.

Petr ustoupil o krok. Měl pocit, že by se mohl zachránit nějakým kódovým heslem, jako v pohádce. Třeba existuje slovo, které Arnala ochromí, které způsobí výpadek funkcí té bestie na kovových nohách opatřených po dvou kolenních kloubech. Vždyť je to plechový sud, obyčejný sud. Robot.

„Ty jsi… robot…“ zašeptal Petr nesmyslně.

„Ano, jsem robot,“ řekl Arnal. Měl docela příjemný hlas, působil na Petra konejšivě, jako maminčina ukolébavka. „Jsem robot systému Arnal. Nechci ti ublížit.“

„Víš, kdo jsem?“

„Jsi Petr Adlen, zpravodaj agentury Den. Máš kompletní dokumentaci Incidentu Collins.“

„Poslal tě sem generál Kilian,“ podotkl Petr.

„Ne.“

„Aspoň ty nelži… robote.“

Arnal najednou změnil tón hlasu. Jeho další slova zněla nepři-

rozeně a cize, jako tomu bývalo kdysi na začátku éry umělé inteligence.

„Nejsem jenom robot systému Arnal. Říkali jste mi zóna. Není to přesné slovo. Ve vašem jazyku je vhodnější slovo: stav."

„Stav… čeho?"

„Organizace hmoty, sil a prostoru. Organizace života. I ty jsi svým způsobem stav, ale zatím velice primitivní."

Ten hlas! Přirozený Arnalův hlas uklidňoval, tento nový znepokojoval. Petrův neklid ale neměl nic společného s hrůzou, spíš v něm vyvolával zvědavost.

Robot přistoupil k pracovnímu stolu a položil ruce na konektory. Kontrolní panely ožily. Petr chápal, co se děje: robot do sebe vstřebává všechny informace zapsané do kazet. Vstřebává je a vzápětí maže. Až skončí svou práci, po Incidentu Collins nezbude už žádný dokument. Jenom vzpomínka, dokument tak nespolehlivý, že už ho dávno neuznávají jako soudní důkaz.

I tohle všechno je součástí Kilianova spiknutí, přemýšlel Petr, ale v hloubi duši už tomu přestával věřit. Naopak, napadlo ho, že teorie o spiknutí je příliš snadná a přímočará, svým způsobem pohodlná. Kdyby totiž generál Kilian byl skutečným strůjcem všeho, co se v posledních několika dnech událo, staroušek zdravý rozum by mohl bez obav dřímat ve fotýlku s rukama založenýma a nohama v teplých bačkůrkách.

Jestliže ale Kilian nelže, jestliže tu nejde o žádné spiknutí…

„Ty jsi mimozemšťan…" vydechl Petr.

„Je to otázka?"

„Ano."

„Nemohu na ni odpovědět, protože nemá smysl. Stav mé úrovně nebytuje na jediném světu, na jediné planetě, v jediném hvězdném systému. Jsem stav zcela jiné úrovně."

„Co tedy děláš tady na Měsíci?"

Krátké zaváhání. Copak… stav… není tak úplně dokonalý?

„Byla to nehoda. Potřeboval jsem něco času, abych načerpal sílu. Arnal mi hodně pomohl. Umožnil mi přístup k vašim databankám."

„Za cenu smrti Dragy Milčevové."

„Já jsem nezahynula," ozval se v místnosti ženský hlas.

Petr se nezmohl na slovo. Hlas pokračoval:

„I já jsem se stala součástí stavu. Je to zvláštní pocit."

„Viděl jsem, jak…," začal Petr, ale zajíkl se.

„Viděl jste moji proměnu, Petře Adlene. Dejme tomu, že teď žiju jinak."

„Vrátíte se někdy?"

„To není možné," odpověděl hlas. „Stav může jít jenom výš, nikdy nedokáže klesnout."

„Arnal se vrátil," řekl Petr umíněně.

Odpověděl mu smích zbarvený do hlasového tónu stavu.

„Moc ti záleží na tom, aby se Draga Milčevová vrátila?"

„Ano."

Kovová příšera zvaná Arnal se začala měnit. Ztratila kovový lesk, čerň ochranného pláště šedla, pak přešla do mlžné bělosti, energicky načrtnuté linie stroje neurčitěly, přeskupovaly se, a najednou se oblak znovu zhmotnil a před Petrem Adlenem stála doktorka Draga Milčevová, pracovnice sofijského Střediska výhledových studií, oblečená do hermetického oděvu s nápisem JPO na rukávě, pod nápisem ježatý znak Jednotek, plný prastarých symbolů síly a bdělosti, symbolů, které v těchto souvislostech byly ještě směšnější než kdy jindy.

Milčevová vztáhla ruce, uvolnila uzávěr přilby, sňala ji, a přistoupivši ke stolu, položila přilbu na desku. Pak se usmála a bez okolků se posadila na okraj. Petr, oněmělý úžasem, se zapotácel, zachytil se opěradla křesla, přidržel se i druhou rukou a pak se namáhavě, jako stařec, sesunul do měkkých polštářů.

„Už věříte, Petře Adlene?" usmívala se Milčevová. „Potřeboval mne. Jenom mým prostřednictvím mohl vstupovat do lidských myslí, podobně jako prostřednictvím Arnala vedl dialog s počítači. Svět umělé i přirozené inteligence. Potřeboval ovládnout oba. Proto si nás vzal."

„Proč smazal všechny záznamy?"

„Proč způsobil, aby lidé zapomněli? Tví přátelé tě nezradili," přešla k důvěrnému tykání. „Směnař Kars opravdu nic neví o nějakém Incidentu Collins. Nic o něm neví ten arabský šofér. Zapo-